

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienuose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikais
 kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00
 ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must
 be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 15 D. GEGUŽIO (MAY) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 20

NEBUS KARES EUROPOJE.

Černogorai sudegino Skutari.

ROOSVELTAS ALBANIJOS KARALIUM?

Byla sufragysčių Anglijoje. Sutartis tarp Ispanijos ir Francijos. Huerta šaukiasi Amerikos pagalbos. Kitokios naujienos.

Černogorai apleido Skutari.

Geg. 5 d. Černogorijos karalius Mykalojus davė žinią viešpatijoms, kad apleis Skutari ir atiduosis jį į viešpatijų rankas. Bet išsizadėjimas Skutari vis dėlto nesustabds Austrijos ir Italijos nuo siuntimo ekspedicijos į Albaniją tos šalies "numalšinimui".

Skutari tapo paimta 23 bal. po šešių mėnesių apgulimo. Černogorai pralijo daug kraujo ties ta tvirtove. Menama, kad Černogorija gaus kitur sklypą žemės.

Taip išrodo, kad Albanija išties pasidalyt tarp savęs Austrija ir Italija.

Penki šimtai meksikiečių krito kovoje.

Daugiau, kaip 500 kareivių tapo užmušta iš abiejų pusių per tris dienas sunkios kovos tarp federalų ir valstijos milicijos. Maistinių vadas gen. Alfero Obregon praneša, kad krito 500 federalų ir 200 Huertos kareivių patekę belaisvėn. Abidvi pusi sušaudė visus paimtus nelaisvėn oficerius Huertos kareivių dar pasilikio nepaimtų apie 2500, bet maistininkai tikisi priversti juos pasiduoti netrukus.

Revoliucijos Ekvadore ir Kolumbijoje nuslopintos.

Geg. 12 d. dvi revoliucijos Ekvadore ir Kolumbijoje — buvo kietinama sukelti, bet samokslas tapo susektas, ir revoliucijų nebuvo. Abiejose respublikose maistą bandė sukelti konservatyvai.

Apvogė kaizerį.

Vokietijoje daug šneka apie apvogimą cecoriaus Viliaus. Iš traukinio, kuriuo cecorius važiuo, dingo dvi valyzės, iš aligatoriaus kailio padirbinti. Vagių nesumta. Valizose buvo cecoriaus apatiniai marškiniai, šukos ir kiti mažmožiai.

Manuelio sužiedotuvės.

Buvusis Portugalijos karalius Manuelis susižiedavo

su kunigaikščiute Viktorija Liudvika Sigmaringen. Kalba, kad Manuelis susipiko su kaizeriu už kokius tai liežuvius.

Bryan'as prieš kares.

Valstybės sekr. William J. Bryan, švenčiant Washington 100-metines suktuves taikos tarp Anglijos ir Šv. Valstijų, pasakė, kad jis esąs priešingas visoms karėms, ir kad nebūtų apsiėmęs būti ministru, jei būtų manęs, kad Amerikai prisieis stoti karėn su bent kokia viešpatija.

Jo kalbos klausėsi Anglijos, Kanados ir Australijos delegacijos.

Cook'as prašo, kad ištirtų šiaurės žemgalio atidengimą.

D-ras Fred. Cook, kurs pirm kelerių metų buvo paskelbęs pasauliui, buk atidengęs šiaurės žemgalį, kreipėsi prie prez. Wilsono, kad paskirtų komisiją, kuri ištirtų, ar jis išties esąs apgavikas. Cook skundžiasi, kad Geografiškoji Draugija pasiėgusi su juo neteisingai ir visai be jokio reikalo padarusi jį apgadinėtoju ir melagiu. Cook pataria paskirti komisijon gen. A. W. Greely iš Amerikos, kap. Otoną Sverdrup'ą iš Norvegijos ir prof. G. Lekomte'ą iš Belgijos.

Vezuvijus išsiveržė.

Neapolio gyventojai išsigandę. Girdėties iš po žemių dundėjimai, smarkūs šaudymai; iš Vezuvijaus veržiasi dūmai, ir dideli akmenys lekia augšty. Laukiam didelio vulkano išsiveržimo.

Kynų paskola priimta.

Kynų finansų ministeris davė žinią Šv. Valstijų, Anglijos, Japonijos, Rusijos, Vokietijos ir Francijos vyriausybėms, jog valdžia galų gale užtvirtino paskolą 125 mil. dolerių.

Kruvinas straikas Cincinnati'je.

Cincinnati'je tęsiasi stritkarių darbininkų straikas.

Sis paveikslas rodo suvažiavusius New York'ą iš Anglijos atstovus, idant susitarti kaslinį apvaikšėjimo suktuvių 100-metinės taikos tarp angliška kalbančių ymonių. Sukaktuvės išpuolė 1914 m.

Aną dieną ištiko kruvinos muštynės tarp straitininkų ir skebsų. Vienas darbininkas tapo mirtinai sužeistas, keli sunkiai apdaužyti. Straitininkai keliose vietose padegė stritkarius.

Sutartis tarp Francijos ir Ispanijos.

Atsilankymas praeitą savaitę Ispanijos karaliaus Alfonso Paryžiuje turi didelę svarbą. Spėjama, kad tarp Francijos ir Ispanijos tapo padaryta artimesnė sutartis. Paryžiaus diemščiai džiaugiasi iš to ir nurodo, jog per sutartį Francija gauna 200,000 puikiai išlavintų kareivių savo apgynimui, o prancūzų kapitalistai galės naudoti Ispanijos prigimtus turtus (kasyklas ir tt.).

Alfonso buvo priimtas su labai didele iškilme. Iš jo atsilankymo nesidžiaugė tik vieni socialistai.

Rooseveltas Albanijos karaliu?

Iš Londono rašo, jog laikinės Albanijos vyriausybės įgaliotiniai pasakė, kad jeigu Teodoras Rooseveltas pasisiulytų, tai jam būtų užleista pirmoji vieta albanų karaliu būti. Teddy greitai padarytų tvarką.

Hayti'je.

Hayti'ės prezidentas Ore-ste pradėjo derybas su revoliucionieriais, kurie apgyveno St. Thomas'e ir Jamaicoje. Revoliucijos nebūsią. Ištremtieji sugrįžti namon ir pradėsia darbuoties išvien su vyriausybe.

Viesula Filipinuose.

Praeitą sekmadienį biau-ri viesula siautė po Filipinų salas. Paskendo daug laivų, 58 marininkai prigėrė.

Karaliaus atsilankymas turės didelę reikšmę.

Karaliaus Alfonso atsilankymas Paryžiuje turi didelę politiską reikšmę. Spėjama, kad Ispanija pristos prie trilypio susižinojimo Francijos, Anglijos ir Rusijos. Ispanija pradės vaidinti svarbesnę rolę Europos viešpatijų gyvenime.

Karalius Alfonso atvyko į Paryžių 7 geg. ir tapo priimtas su didžiausia iškilme.

Syrija bus respublika.

Cornell'o universiteto profesorius Nathaniel Schmidt paleido atsišaukimą pas žydus, kad prisidėtų prie ištėgimo respublikos Syrijoje. Jis sako, kad jeigu Kynai galėjo ištėgti respubliką, tai dėlko jos negali susilaukti Syrija. Žydai gautų didelę laisvę naujoje respublikoje.

Skutari liepsnose.

Iš Vienos rašo, jog 9 geg. didelė ugnis kilo Skutari'ės turgavietėje ir kad visa tvirtovė tuojau atsistojo liepsnose. Menama, kad miestą padegė černogorai, kurie buvo priversti apleisti jį.

Paskutiniai černogorų kareiviai išėjo iš Skutari sekmadienyje, 11 geg. Tuojau buriai marininkų iš šveitimų viešpatijų laivų, kurie stovi Antivari uoste, tapo išsodinti ant kranto ir nu-

siusti į seną turkų tvirtovę.

Kuomet karalius Mykalojus apreiškė, kad apleis Skutari, visa ministerija atsisitadydino. Bet tuojau gen. Vukotič sudarė naują kabinetą. Karalius paaiškino parlamentui, jog buvęs priverstas liepti kareiviams apieiti Skutari. Taip patarusios padaryti Rusija, Serbija ir Graikija. Jei černogorai nebūtų apleidę tvirtovės, tai būtų kilusi didelė karė, kurioje daugiausiai būtų nukentėjusi serbų tauta.

Rusija ir toliau bus Černogorijos globėja.

Daug pragaisties nuo sufragysčių — penki milijonai dol. tikslai per tris mėnesius.

Visa Anglija įdomauja byla, kuri eina dabar Londone prieš sufragistes. Suskaityta, kad per paskutinius tris mėnesius sufragistės padarė pragaisties 5 milijonus dol. Prie to reikia pridėti kitokias nereikalingas išlaidas. Ir taip: reikia dauginti policiją, reikia sugoti akyliu viešieji triobėsiai; reikia duoti po tris sargus kabinetui ministeriams. Per metus sufragistės pridėdė Anglijai eibių už 25 mil. dolerių.

Flora Drummond'ienė, kuri vadina sufragysčių "generolu" aną dieną, eidama į policijos teismą, suklupo ant šiurkšlyno ir parvirto. Be Drummond'ienės kaltinam dar šešias moteris ir viešą chemiką Clayton'ą užsąmokslo daryti eibių.

Japonija protestuoja.

WILSONAS NENORI KALIFORNIJOS ĮSTATYMO

Respublikonų partija keorganizuojasi. Kriminalistų trustas. Kitokios naujienos.

Wilson prieš Kalifornijos įstatymą.

Valstybės sekr. Bryan davė žinią Kalifornijos gubernatoriui Johnson'ui, kad netvirtintu naujo įstatymo apie žemės ėmimą nuosavybėn. Japonijos pasiuntinys Cinda smarkiai užprotestavo prieš tą įstatymą. Prez. Wilson'as bijosi, kad Japonija nepridarytų nesmagumų. Kalifornijos demokratų vadovas T. A. Bell pasakė, kad jeigu gubernatorių Johnson pasirašys po įstatymu, tai tuojau bus pareikalautas referendumas. Blankos parašams rinkti jau esančios parengtos.

Darrow pagerbtas.

Žinomas advokatas Clarence S. Darrow susilaukė ovacijų nuo Chicagos advokatų. Praeitą sekmadienį jie iškėlė jam didelių pietus ir išreiškė savo pasitikėjimą juimi. Darrow gynė brolių McNamarų bylą, o paskui pats turėjo ginties teisme. Tapo išteisintas.

Senatorius rinks žmonės

Galų gale Wisconsin'o valstija priėmė naują įstatymą, ir ministeris Bryan'as apskelbė jį vakar. Dabar senatorius rinks patys žmonės, o ne legislaturas, kaip budavo ligšiol.

Barzdaskučiai straikuoja.

New York ir Brooklyne sustraiškavo 14,000 barzdaskučių. Reikalauja jie darbo valandų sutrumpinimo ir kitokių palengvinimų. Daugybė skutyklių uždyrta. Straiko vadais yra I. W. W. Netrukus tikima susilaukti 30,000 straitininkų.

Moterių mados Amerikoje imamos nuo Paryžiaus nuopulusių mergų.

Amerikoje įėjo į madą nešioti labai nepadorias drapanas. Vis buvo manoma, kad tai paskučiausios mados, atėjusios iš Paryžiaus. Pasirodė, jog Paryžiuje geros moteris nešioja padorines drapanas. Taip, kaip Amerikoje, Paryžiuje nešioja tik negeros, nuopulsišios mergos.

Johnson'as neklauso

Paskutinės žinios iš Sacramento, Cal., skelbia, kad gub. Johnsonas pasirašys po įstatymu prieš japonus, nors pasirašymą vilkins iki paskutinės valandos. Japonai savo proteste nurodo, jog Kalifornijos pasielgimas užgauna jų garbę. Japonai nenori, kad juos laikytų žemiau stovintais už amerikiečius.

Prezidentas Wilson'as daboja, kad neprieitų prie pramonijos apmirimo.

Prezidentas Wilson'as stropiai žiuri, kad didieji pramonininkai nesustabdytų pirklybos ir pramonijos. Jis pareikalavo iš kongreso paskirti 100,000 dol. kovai su trustais, jei šie bandytų įvesti "blogus laikus". Valdžia tyrinėš dirbtuves, kurios buvo uždarytos arba kuriose darbininkams bus mušami žemyn uždariai dėlei nuėmimo mūito nuo įvežamųjų iš svetur daiktų. Tuo tarpu valdžia tyrinėja, kiek atsieina įvairių daiktų išdirbimas.

Respublikonų partijos sutvarkymas.

Praeitą sekmadienį Chicagoje buvo republikonų partijos vadovų suvažiavimas. Labai daug kalbėta apie susitaikymą su pažangiaisiais. Nutarta išmesti iš vadovavimo partijai žinomus retrogradus: Boeis Penrose'ą, Murray Crane'ą, William Barnes'ą, Elihn Root'ą ir porą kitų. Tapo išrinkta komisija sudaryti naują programą ir suvienyti tokiu būdu visą partiją. Netrukus ketinama sušaukti partijos seimą Chicagoje.

Priverstina šventė Massachussets'e.

Massachussets'o gubernatorių Foss pasirašė po įstatymu, kuriuo darbininkai dirbtuvėse ir prekybos įstaigose turės priverstinai švęsti visą pilną dieną savaitėje (sekmadienį). Iš po to įstatymo yra išimti dienraščiai darbininkai, namų sargai, aptiekiai, duonos kepejai ir tie, kurie žiuri pečius ir mašinas.

Lekcija ir Evangelija

PIRMOJI NEDELIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. Rym. XI, 33-36. — O! gilybė išminties turtų ir Dievo pažinties; kaip ne apimami jo sprendimai ir neištiriami jo keliai! Nes kas pažino Viešpaties mintį, arba kas buvo jam patarėju? Arba kas jam pirma davė, o bus jam atiduota? Nes iš jo, ir per jį ir jame yra viskas. Jam garbė ant amžių. Amen.

Evangelija. Mat. XXVIII, 18-20. — Anuomet sakė Jezus savo mokiniams: Duota yra man visokia galybė danguje ir ant žemės. Eidami tada mokyti visas gimines, krikštydami anuos vardan Tėvo, ir Sunaus ir Šventosios Dvasios. Mokydami anuos užlaikyti vis, ką tik-tai įsakiau jums. O štai aš su jumis esu per visas dienas iki svieto pabaigos.

KUNIGYSTĖ.

Kunigystė yra Sakramentas Jezaus Kristaus įsteigtas, kuris suteikia jį priimančioms galybė atlikti bažnytinės priedermes ir taip pat malonę atlikti jas vertai ir nuopelninai.

Šiais Sakramentais yra parinktas Išganytojas įrankis, kad palikti ant visados Savo Bažnyčioje kunigystę, kurią Jis, ant paskutinio Vakarienių suteikė savo Apaštalamis sakydams jiems: „Tai darykite ant atminimo“ Šiais žodžiais Jezus išsyk padarė Apaštalus kunigais ir vyskupais ir jiems davė valdžią taip pat daryti kitus kunigais ir vyskupais.

Kunigystės Sakramentas talpina septynis laipsnius arba dalinius šventinimus, kurie skiriasi į augštesnius ir žemesnius. Augštesnieji laipsniai yra: kunigystė, djakonystė ir padjakonystė; žemesnieji laipsniai yra: akolyto, exorcisto, lektorius ir astijarijus.

Kunigystė tur du laipsnius: Vyskupo ir paprasto kunigo.

Vyskupystė yra tai kunigystės pilnumas, suteikia ją priimančioms galybė eikvoti visus Sakramentus ir malonę tinkamai valdyti Bažnyčią. Vyskupai iš Dievo įstatymo, yra perdėtiniai kunigų: jie šventoje hierarkijoje (valdžios eilėje) užima pirmas vietas, kaip po Bažnyčios Kunigaikščiai, tikėjimo teisėjai ir Apaštalių įpėdiniai, ant tiek kiek anie buvo Bažnyčios ganytojai.

Kunigystė suteikia galybę, po Vyskupo valdžia, pildyti tas pačias priedermes, kaip ir Vyskupo su mažais išėnimais, kaip suteikimo kunigystės ir Birmavonės.

Djakonystė suteikia valdžią patarnauti kunigui iškilmingose Šventųjų paslapčių apeigose; padjakonystė — patarnauti djakonui prie altoriaus.

Keturi mažesnieji šventinimai duoda taip pat teisę mažesniems ir tolimesniems prie altoriaus patarnavimams.

Vyskupystės, Kunigystės, Djakonystės ir Padjakonystės laipsniai tvėria sykiu kunigystės hierarkiją. Be to, da yra kitas laipsniavimas, vadinamas hierarkija Valdžios; jį tie talpina savyje Popiežius, Kardinalus, Patriarkus, Primatus, Antvyskupius ir Vyskopus. Kaslink Kardinalato yra tai viršenybė augštesnė už vyskupo, nors nėra butinai reikalo, kad Kardinalas būtų ir Vyskupu. Šioji hierarkija daro sykiu garbingą Senatą, kurio darbu yra pagelbėti Popiežiui savo patarimais svarbiuose reikaluose; ir kuomet Popiežius miršta, tai Kardinalų yra dalykas išrinkti jam įpėdinį.

Mēs vadiname Vyskupus, kunigus, ir kitus, kurie prigul prie zokony, Bažnyčios patvirtintų, — zokoninkais arba reguliarišką dvasišką; kuomet tuos, kurie neprigul prie zokony — svietiską dvasišką.

Apibranginkim, broliai, augstą valdžią, kurią Jezus suteikė Savo Bažnyčios tarnams: melskime, kad jie prakilnis savo priedermes vertai atlikti ir visuomet pagerbim augstą garbę kuria jie yra apdovanoti.

Katalikiškos Žinios

Slavokės vienuolės.

Pirmos savaitės Harrisburgo vyskupas, Jo Malonybė W. J. Shanahan, pašventino kampinį akmenį vienuolyno slavokių Seserų šv. Kyriiaus ir Metodijaus. Apeigose dalyvavo ir Serantono vyskupas J. M. Hoban. Vienuolynas ir motiniškieji namai yra statomi už devynių mylių nuo Harrisburgo miesto ir apima dalį senatoriaus Donaldio Camerono farmos.

Isteigime savosios kongregacijos slavokai paėmė pavyzdį nuo lietuvių. Ypatingų slavokių Seserų globėjū buvo kun. M. Jankola, kurs dabar gyvena Bridgeporte, Conn. Kandidatės mokinosi ir lavinosi tame pačiame vienuolyne, kaip ir lietuvaitės — Nekalčiausios Širdies Jezaus ir Marijos Serantone, Pa. Aukos buvo renkamos po visą Ameriką. Slavokų didelis susivienijimas „Jednota“ buvo užkrovęs ant savo sąnarių mėnesinę mokestį (10 centų) vienuolyno naudai. Tuo būdu susirinko didelė suma pinigų, už kuriuos ir nupirka nemažas gabalas žemės netoli nuo Harrisburgo (už 40,000 dol.).

Laikui motiniškieji namai randasi Pittston'e, Pa.

Gary lietuviai gali gauti pinigų savo bažnyčiai nuo plieno trusto. United States Steel Corporation (plieno trustas) dovanojo žemės katalikų bažnyčioms (šešių tautų) ir be to paskyrė

joms 50,000 dol. pinigais. Iš tos sumos kroatai jau yra gavę 10,000 dol. Kažin ar lietuviai gaus kiek iš tų pinigų?

Norėta panaudoti diktografą išpažintyje. Neseniai Toms River'yje, N. J. kun. Linane tapo pašauktas į kėlėtiną išklaustų išpažinties vieno žmogaus, kaltinamojo už užmušimą. Įėjęs į kalinio kambarį, kunigas pamatė kažin ką nereikalingą vielą. Išgirdęs, kad kalinys pats nesišaukė kunigo, bet kad jį pašaukė kėlėtiną viršininkai, ir įtarė, kad norima sužinoti apie kalinio kaltbę iš išpažinties, jis tuoju išėjo iš kambario ir paskui sugrįžęs su popiera ir pašėliu, liepė penitentui surašyti savo nuodėmes ant popieros. Perskaitęs popierą, kunigas davė išrišimą — ir tokiu būdu išpažinties paslaptis tapo užlaikyta.

Pasirodė, jog į kambarį tapo ištisų įvestas diktografas. Mat policija buvo sumaniusi sužinoti apie užmušimą iš išpažinties. Toks pasikėsinimas prieš Sakramento šventenybę — kaipo matome — nuėjo niekais.

Pasveiko. Paskutiniui laikui buvo sunkiai susirgusių pavojingomis ligomis du Amerikos lietuvių klebonai: kun. J. Kaulakis Philadelphiaje ir kun. V. Varnagiris Brooklyn'e, Abudu išėjo iš pavojaus ir eina sveikyn.

Iš kelionės. Paskutinę žinią nuo kun. M. Krušo gavome iš Aigipto. Iš ten ren-giasis jis keliauti į šventąją žemę. Kun. V. Bukaveckas, buvęs Worcester'io klebonas, rašė mums paskutiniu laiku iš Šveicarijos. Į ten jis buvo atvykęs iš Sicilijos ir Italijos.

Misijonierius iš Afrikos. Į Ameriką atvyko Tėvas Tomas, O. C. (lenkas), ir renka aukų trapistų misijai Mariannhill'e, Pietų Afrikoje. Jau yra apvažiavęs lenkų parapijas Detroito, Columbus, Delaware ir kitas.

Uždraudė rodyti nuogų paveikslus. Chicagos miesto taryba nutarė nebeleisti daugiau statyti viešai paveikslų piešančių nuogų žmonių. Neseniai daug piktinimo tarp jaunųjų sukėlė išstatytas vienos sankrovos lange paveikslas „Rugsėjo rytas“. Policija norėjo išmesti paveikslą iš lango, bet sankrovos savininkai pasidavė teisman. Prisiekdintieji teisėjai (jurij) pripažino, jog paveikslas nėra nekla blogo... Tačiau miesto galvą, p. Carter Harrison, kitaip į viską pažiūrėjo. Jo ruošė tapo pervarytas nutarimas, kad panašūs paveikslai nepri- valo būti rodomi viešose vietose, išskyrus muziejus ir dailės parodas. Nutarimas vertas pagyrimo.

„DRAUGAS“
geriausias laikraštis
Užsirašyk Jį!

VII lietuvių dailės paroda. Šimtinė arba VII iš eilės lietuvių dailės paroda rengiama gegužės mėnesyje.

Į parodą bus priimami lietuvių dailininkų tveriniai, butent: įvairiausių rūšių originaliniai paveikslai ir piešiniai, architektūros sumanymai, skulptūros darbai, o taip pat visokie veikalai, kuriuose dailė yra pritaikyta prie amatų.

Kaip ir kas metai, šimtinėje parodoje bus išstatyti ir mūsų kaimiečių gražūs dirbiniai.

Į šį skyrį yra priimami: 1. Įvairūs raštai padailinti ar taip gražiai padirbti iš medžio ir kitokios medžiagos daiktai, kaip tai: kryželiai, smutkeliai, dėžutės, lazdos, linijos, klumpės (žemaičių), kultuvės, šaukštai, spaustukai riešutams, kuodelnyčios (verpstos lentelės), kanklės ir kiti muzikiniai instrumentai, puodžių dirbiniai, originaliniai rakandai, kaip skrynės, stalai, suoleliai ir t. p.

2. Įvairiausi audiniai: lovatiesės, rankšluosčiai, staldengtės, prijuostės (kaišytinės ir rinktinės), senobiai raštai austi sijonai (gali būti nepasuti), juostos ir tt.

3. Išsiuvinėjimai, senobiai mezginiai (suresgioti pirštai), karieliniai kaspynai, žiedai iš asatų, šiaudiniai darbeliai, iškaipymai iš popieros ir t. p.

4. Piešiniai ar fotografijos idomių lietuviškų (ne svetimuose stiluose pastatytų) triobėsių, bažnyčių, varpinėlių, kryžių paminklų, ar bent jų dalių.

Kas iš sodžių siųs parodan daiktus, teatreipia domą į tai, kad daiktai būtų tikrai dailūs, ar savo raštų, ar spalvomis, ar forma. Reikalinga, kad parodan siunčiamieji daiktai būtų musiški, lietuviški, savotiški. Nereikia tokių, kurie padaryti sekant fabrikiniams pavyzdžiams, ar tai audimuose, ar tai medžio dirbiniuose.

Prie kiekvieno daikto turi būti prikabinata kortelė su užrašu: kas darbą dirbo (vardas, pavardė ir adresas), paties darbo užvaidijimas ir jo kaina.

Daiktai parodon priimami ligi gegužės 1 (14) dienos.

Jei daiktas bus parodoje išstatytas, jo siuntima atgal apmokėtas Dailės Draugija.

Adresas siunčiant parodan daiktus toks: Vilnius, Zavalna g. 15 — 11. Lietuvių Dailės Draugijai. Siunčiant daiktus parodan prašome neužmiršti ir muštiejus. Kiekvienas gražus daiktas, ypač senobinis, kuris tankiai būna jau nevar-tojamas, bus priimtas su didžiausiu dėkingumu.

Už gražiausius sodiečių daiktus, kurie bus išstatyti šioje parodoje, L. Dailės Draugija, kaip ir praėjusiais metais, skirs nuo savės dovaną.

L. Dailės Dr. Valdyba.

Aukos už gražiausius sodiečių darbus lietuvių skyrin II-Visos Rusijos naminių dirbinių parodoj Peterborge:

Ona Rakštienė 10 r.
Kun. K. Olšauskas 5 r.
Martynas Yčas 5 r.

Viso labo 20 r.
— („Viltis“)

DARBININKŲ REIKALAI LIETUVOJE.

Darbininkų klausimas, tai vienas iš opiausių visuomenės klausimų, kuris kvar- šina galvas ne tik pačių darbininkų, bet ir rimtų veikėjų, mokslininkų, politikų ir net valstybės atstovų.

Dėl jų prirašyti didžiausi knygų tomai ir daugybės įvairių įstatymų. Taip tai yra kitur, apsviestose šalyse. O pas mus?

Pas mus dar tas klausimas, gali sakyti, tūno tamsybėse, belaukdamas savo laiko, kol jį tikrieji tėvynės sumys ims kelti aiškėn. Yra jau šis tas tuo reikalu daryta ir pas mus, bet tai dar, tiesą pasakius, tik bandymai.

Kun. prof. M. Matulaitis laikė Kaune dvi paskaitas, J. Daubaras yra rašęs kiek plačiau „Šaltinyje“, kun. J. Staigaitis pernai vėl pagamino paskaitą Kauno darbininkams. Tai ir viskas ką mes turime savoje literaturoj kiek mokslingiau apie darbininkų klausimą parašyta. Bet ir čia paliečiami vien pramonijos ir pabrūk darbininkų reikalai.

Reikia dar paminėti rimtesni veikalai, seniau išleisti — An...kos ir a. a. kun. A. Civinsko; tačiau juose tik griauamos socializmo silpnosios pusės, kaipo atskirios to mokslo šakos.

Todėl tie visi rašytojai neką tepadeda mums rūpimajam klausime risti, kadangi mes gyvename visai kitokiose aplinkybėse. Ten ypatingai nagrinėjami būrai, kokiais darbininkai gauti, ar spalvomis, ar forma. Reikalinga, kad parodan siunčiamieji daiktai būtų musiški, lietuviški, savotiški. Nereikia tokių, kurie padaryti sekant fabrikiniams pavyzdžiams, ar tai audimuose, ar tai medžio dirbiniuose.

Bet ne kapitalizmo suplauskio vieno ar kelių gobūjų išnaudotojų rankas, o kapitalizmo paremtos racijonalinės kooperacijos pagrindais, kuris leidžia visiems teisingai darbo vaisiais naudotis. Juk jau matome pasaulyje pavyzdžių, kad patys darbininkai, susijungę į draugijas, steigia bendras sankrovas, dirbtuves ir net fabriks!

Tokių apsiirėkimų jau yra ir Rusijoj ir Lenkuose.

Ir pas mus tą, anaipol, negalima pasakyti, kad darbininkų klausimo nebutų, kaip daugeliui išrodo: girdi, nėra pas mus nei pramonijos, nei fabriky, tai ir tas klausimas nėra gyvas. Priešingai. Kad ir mes nenorėtume jo pamatyti, bet jis mums aiškiai stoja prieš akis su visomis savo pasekmėmis.

Mūsų tėvynės visas turas, kol kas, tik ukis. Prisižiūrėkime gi, kas mūsų ukininkus šiandien labiausiai ir vargina.

Rodos, nesuklysim pasakę: — stoka darbininkų!

Kaip tai tą blogumą pašalinus? Ar užteks čia, rankas sudėjus, vienų aimanavimų? Arba pavartojus prievartą pasiekti tikslo? Manome, kad ne!

Sakytume, jog visų pirma turime stengties giliai ištirti tas priežastis, dėl kurių nebegalima niekaip savo krašte sulaukyti darbininkų. Kad jie bėga svetur, matyti — čia jiems nėra gera.

Šiandien jau nebeapsilėpsit to, kaip yra kitose šalyse, kuomet geležinkeliai, garlaiviai, telegramai žaibo greitumu išnešioja žinias po visą pasaulį. Taigi išgirdę, sužinoję kur nors geriau, ten ir eina. Tie „gerumai“, žinoma, dažnai suklaidina, bet čia jau kitas klausimas.

Todėl mes ne tiek mokslo teorijų pasigavę, kiek savo pačių patyrimais vaduodamiesi privalome darbininkų klausimą risti. Ir išrišime jį tik tuomet greičiau ir pasėkmingiau, jei bendrai, vadinsim — abi interesusios pusės jį rišime.

Turėdamas tai omenyje, pernykštis „Darb. Krikščionių Draugijos“ skyrių atstovų susirinkimas išreiškė pageidavimą paleisfi ukininkų draugijoms ir darbavims atsisaukimą, prašant, kad jie palaikytų tą draugiją.

Palaikymą mes suprantame tokiu būdu: kad gerb. darbdaviai sutiktų mokėti už savo darbininkus pusę jų nario mokesnio. Nariai mokesnio draugijos moka kasmet po 2 rb. 40 k., tai darbdaviui išpultų mokėti 1 r. 20 k. Nedideli tai pinigai, kuriuos per metus darbininkas keleriopai darbdaviui atidirba.

Apšviestose šalyse, kur darbininkai gerai sutvarkyti — visur darbdaviai moka jį draugijų kasas. Pavyzdžiui, Anglijoj, kur jau gerai yra prastas darbininkų klausimas, pramoninkai, susidėję draugijosna, patikrina darbininkams tinkamą užmoksni, o darbininkų drjos duoda sąžiningų darbininkų. Darbo sąlygas nustato iš abiejų pusių išrinktieji delegatai.

Pas mus gi idarbdaviai ligioli neparodė noro bendras, o kapitalizmo paremtos racijonalinės kooperacijos pagrindais, kuris leidžia visiems teisingai darbo vaisiais naudotis. Juk jau matome pasaulyje pavyzdžių, kad patys darbininkai, susijungę į draugijas, steigia bendras sankrovas, dirbtuves ir net fabriks!

Tokių apsiirėkimų jau yra ir Rusijoj ir Lenkuose. Ir pas mus tą, anaipol, negalima pasakyti, kad darbininkų klausimo nebutų, kaip daugeliui išrodo: girdi, nėra pas mus nei pramonijos, nei fabriky, tai ir tas klausimas nėra gyvas. Priešingai. Kad ir mes nenorėtume jo pamatyti, bet jis mums aiškiai stoja prieš akis su visomis savo pasekmėmis.

Mūsų tėvynės visas turas, kol kas, tik ukis. Prisižiūrėkime gi, kas mūsų ukininkus šiandien labiausiai ir vargina.

Taigi, gerbiamieji, bendrai darbininkų klausimą svarstykime ir jį riškime. Kas nori su mūsų draugija susižinoti, nurodome kur gyvuoja jos skyriai, kas pirmininkas ir kunigas globėjas:

Marijampolėje pirmininkas A. Staigaitis, kun. globėjas V. Draugelis.

Vilkaviškyje pirm. V. Paulukaitis, kun. M. Sakevičius.

Virbalyje pirm. Kancu-kaitis, kun. P. Naujokaitis.

Naumiestyje pirm. Naujokaitis, kun. S. Rauba.

Pilviškiuose pirm. Mačaitis, kun. Radžiūnas.

Augštoje Panemunėje pirm. Antanaitis, kun. A. Grinevičius.

Balbieriškyje pirm. Mekionis, kun. J. Starkevičius.

Seinuose pirm. S. Tiju-naitis, kun. Sivičkas.

Kalvarijoje pirm. J. Lapėnas, kun. Petrika.

Valdyba.

(„Šaltinis“)

KORESPONDENCIJOS.

LA PORTE, IND.

Lietuviai. Darbai sumažėjo. Rumely Co. istorija.

Šis miestas turi apie 30,000 gyventojų ir guli už 59 mylių į rytus nuo Chicago. Lietuvių jame šioje valandoje bus apie 100 suaugusiųjų ir šiek tiek vaikų. Pernai buvo daug daugiau, bet darbams sumažėjus, daugelis (apie 50 vyrų) išvažiavo į kitus miestus. Kitas ir namus turi, o buvo priverstas kraustyti kitur darbo jėskoti.

Dalykas tame, kad beveik visi čionykščiai lietuviai dirbdavo M. Rumely Co. ukio padargų dirbtuvėse. Darbo budavo užtektinai, o uždarbiai augsti. Vikrus, stiprus vyras galėdavo uždirbti nuo 3 iki 5 dol. dienoje. Bet pirm kelių mėnesių viskas pagedo. Tukstančiai darbininkų tapo paleisti, o likusiems užmokesčiai likosi sumažinti.

Pasirodė, jog Rumely Co. buvo beveik nusibankrutijusi. Prie nusibankrutijimo prisidėjo daug priežasčių. Pirm kelių metų dirbtuvė buvo gavusi daug užsakymų, kuriuos turėjo išpildyti greitai laiku; taigi samdė daug darbininkų, mokesčių jiems gerai ir dirbo dieną ir naktį; pridirbo ukin padargų net perdaug. Antra, labai daug išdirbinių buvo daroma Rusijos ir Balkanų ukininkams. Bet Balkanuose ištiko karė, o Rusija uždarė savo duris prieš išdirbinius. Tatai atsitikė dėlto, kad kita kokia tai kompanija užbėgusi Rumely Co. už akių ir išsivirpinusi, kad Rusijos vyriausybė nebeleistų jos padargų pas save vidun. Buve ir kitų priežasčių. Numirus seniui Rumely'ui, paėmė ir savo rankas reikalingą vedimą vaikai, bet jiems tasai darbas nesisekė. Žodžiu, didelė kompanija atsi-stojė ant bankrutijimo slenkščio. Viena, nustoję jinau didelių pirkėjų (Balkanai ir Rusija), antra, pridirbtiems padargams var-gu buvo rasti pirkėjų.

Taigi kompanija sustabde darbą, iki kol seni išdirbiniai nebus išparduoti, ir įvedė taip vadinamąją Emerson'o sistemą — vadinasi paleido darbininkus, lyg jie nebūtų jai daugiau reikalingi, ir ėmė juos priminti naujomis, daugiau nuo štuko tapo panaikintais. Vsi darbininkai dabar gaušią tiksliai dienos darą. Uždirbančių po 3—5 dol. daugiau nebebus. Geriausi darbininkai gausią nedaugiau, kaip 2 dol. už dienos darbą. O čia žmonės vis dar tebeilaukia, kada dirbtuvė pradės vėl dirbti pilnai ir sugrąžins senovės uždarius.

Kompanija žino, jog ne-daug darbininkų tenorės su grįžti darban naujomis sąlygomis — ir mėgina privilioti grinorių. Tuo tikslu pasirupino čia sudaryti lenkų parapiją, kad užlaikytų vietą senus gyven-tojus o primasius ateivių iš Europos. Tačiau mažai iš lietuvių į naują parapiją tepidera, nors atvažiavus lietuviui kunigui, eina atlikti išpažintį ir pasiklausyti pamokslų iš lenkų kopylėle.

Lietuviui kunigui retai teatsilankant šiame mieste-lyje, laikas lietuvių yra su-lenkėjęs. Bostono laikraš-tėliai pridriba irgi nemaža blogo tarp jaunų vaikinių.

COURTNEY, PA.

Didžiulė nelaimė kasykloje.

Šis miestelis o ypae Cincinnati peče, taip, kaip iš-šiuosti. Baisi eksplozija atsi-tikusi bal. 23 d. Cincinnati kasykloje, nuvarė amžinon tėvynen daug tvirtų jaunų vyrų. Pasiliko vienos naš-lės ir našlaičiai. Vienoj Courtney ir Cincinnati pe-čeje, kur gyveno daugiausia ateiviai, randama 131 našlaitis. Kiek ašarų, kiek skurdo pagamino ši baisi nelaimė! Kiek vilčių, kiek gražių sumanymų ji suar-dė! Ne vienas ir mūsų bro-lis lietuvis audė gražias sva-jones apie ateitį, tačiau toms svajonėms nebebuvo laimės išsipildyti. Kas su-seks Apveizdos takus?! Lie-tuvis bėgo iš tėvynės tan-kliausiai be jokio reikalo, manė rasiąs Amerikoje lio-są gerą gyvenimą, o nelai-mingas nežinojo, jog laukia jo baisi be laiko mirtis po-žeminiame urve. Tikėjosi Amerikoje pralobti, rasti skanesnį duonos karnį, nes-i-drovėjo listi į požemius, kur susitiko su baisiausia mir-timi. Toji mirtis ištiko bu-vo baisi. Nekuris lietuvių išbėgo gyvi, kažkokiu stebė-tinu būdu išspruko iš mir-ties. Jų pasakojimo klau-sant tiesiog šurpuliai ima. Per savo draugų, pažįstamų lavonus turėjo šliaužti tarp trokstančių gazų prie plyšio laukan.

Iškarto, sakosi, bėgė ke-liolika asmenų, bet juo ar-tyt prie šviesos, juo burelis mažėjęs. Silpnėsi puolė negyvi. Išvaizdink, mie-las skaitytoja, bandančių išsigelbėti padėjimą. Tarp troškinančių gazų, patam-sėje burelis nelaimingų an-gliakasių jieško kokio nors plyšio skylės laukan. Pa-kelyje užėina savo draugų

lavonus, tėvas mato savo sunų baisyse kančiose mir-štantį, arba sunus regi tē-vą nebeapajiegiantį toliau eiti, gulanti ant žemės ir laukiantį mirties. Krinta vienas po kito šalia pikio, su kuriuo pelnyto maistą sau ir savo šeimynai, kaip tas kareivis lauke su gink-lu rankose. Tai Amerikos pyragai, kurie taip vylioja mūsų brolius iš tėvynės. Ši baisi nelaimė kasykloje iš-plėsi be laiko gyvybę aš-tuniolikai lietuvių, tvirtų vyrų, yra ne pirmutinė ir ne paskutinė. Yra sakoma ir beveik teisingai, jog A-merikoje lietuviai savo mir-timi nemiršta nei gilios se-natvės nesulaukia. Viens žysta kasykloje, kitas paly-di gyvybę dirbtuvėje. O kiek sužeidžia, kiek lietu-vių netenka rankų, kojų, a-kių ir tt. Tačiau tas viskas nenubaido lietuvių nuo Amerikos; jie bėga tukstan-čiais šion nelaimių šalin, Pameta sveikus Lietuvos darbus ir užsiėmimus, pa-meta pačią, vaikus, tėvus, žemes ir viską, ką turėtų be galo branginti. Čia A-merikoje, jei nepalydi gy-vybės be laiko, tai nemokė-damas Amerikos liuosybę naudoties, visai ištvirksta, pasileidžia, tampa pasigai-lėjimo vertu žmogeliu. To-kie tat Amerikos gyrimai! Mės, gyvenantieji jau A-merikoje neturėtum girti tų A-merikos gardumynų, rašy-dami laiškus pas savuosius Lietuvon. Neturėtum vylioti savo draugų, pažįsta-mų iš tėvynės, nes taip da-rydami labai didelę daro-me nuoskaudą Lietuvai ir tiems, kuriuos suvylioja-me pagyrimo pilnais laiškais

Štai žuvusiųjų lietuvių vardai ir pavardės:

Vedė:

1. Aprimas Viktoras, 28 metų paliko pačią ir 2 vai-ku; 2. Mykelionis Karolis, 42 m. — pačią ir 4 vaikus; 3. Lorentas Juozas, 43 m. — pačią ir 6 vaik.; 4. Bace-vičia Petras 30 m. — pačią ir 1 vaiką; 5. Paulauskas Vincas 33 m. — pačią ir 3 vaik.; Martusevičia Juozas, — pačią ir 2 aik.; 7. Kau-šykas Juozas — pačią ir 3 vaik.; 8. Grigaliūnas Ignas, laivakortė išsiųsta pačiai, jei pati dar nėra išvažiavus, tai bus sulaukyta.

Nevedė:

1. Sabulis Vincas, 34 me-tų; 2. Zaukus Jurgis 40 m.; 3. Terebeiza Jonas 23 m.; 4. Terbeiza Vladas, 21 m.; 5. Paulaukas Jonas, 27 m.; 6. Jokuza Simonas, 25 met.; 7. Mockus Petras, 40 m.; 8. Didjurgis Jurgis (palaido-tas Pittsburgh'e); 9. Dys-monas Petras; 10. Dambrau-tinas Vincas (kiti sako, jog Rutkauskas).

17 palaidota Donoroje ir vienas Pittsburgh'e. Apie daugiau negirdėti.

Gineitis.

PATERSON'O STRAI-KIERIŲ ATSIŠAU-KIMAS.

(Prisiūsta)

Malonus tautiečiai ir draugai! Mės pasivelinam sau, kreipties į jus su mal-davimu pašalpos nuo jūsų, mūsų sunkioje kovoje už pagerinimą mūsų ir vaikė-lių buvio.

Mės jau prastovėjome straikė 11 savaitių, ir galo straikio nesimato. Musų darbdaviai, kuriems mės per vieną mėn., 25000 dar-bininkų uždėdavome po \$4,000,000, mums išmokė-davo per mėnesį tik \$1,000, 000. Tą faktą jie mums pa-tįs išdavė per savo "šilkų sąjungos" viršininkus.

Draugai ir draugės, mės straikuojame ne todėl, kad kam norint keršinti, bet todėl, kad mės jau toliau negalėjome išgyventi iš \$1.25 lig \$10.00 savaitinės mokėsties.

Mės straikuojame ne to-dėl, kad ką nuskriaust, bet todėl, kad nuo skriaudikų gauti geresnį atlyginimą už savo trusą.

Mės straikuojame todėl, kad kapitalistai atsisako iš-pildyti mūsų reikalavimus, be ko mes atsisakome grįžti į darbą, kol nebus išpildyti mūsų reikalavimai.

Mės reikalaujame pripa-žinimo I. W. W. unijos, aš-tunių valandos darbo die-nos, panaikinimo ant ket-verių staklių darbo, vienam darbininkui ir pakėlimo mo-kėsties. Todėl mės su ki-tų tautų darbininkais ir dar-bininkėmis kovosime kol nebus išpildyti mūsų reka-lavimai. Bet de! Mus jau pasiekė alkis, ir mės priver-ti esame prašyti jūsų pla-čioji darbo minia šelpti mės, kovojančius, nes jų nežinote, kad mūsų laimėji-mas bus jūsų laimėjimas, o pralaimėjimas, bus ir gi ta-pat.

Meldžiame mums paduo-ti savo draugišką ranką, už-ką mės jums tarsime, nemir-tiną ačiū! Taipogi liksime jūsų šalininkais kovoje už buvį.

"Money Orders" pirkite mūsų išdininko vardu, Vin-cento Costello No. 183 River Et., laiškus siųskite sekre-toriaus vardu, M. Navicko, 89 Franklin St. Paterson, N. J.

Straiko Komitetas

Pirm. L. M. Tacionis, Sekr. M. Navickas, Išd. V. Costello

METEORAS.

Philadelphijos mieste yra susitvėręs tuo vardu lietu-vių studentų ratelis, kurio nariai liuosu laiku stengiasi surengti prakalbas arba re-feratus vietoje ir kitur, ii-dant taip šviesti žmones. Puikus tikslas. Vienok laikurie studentai jau ne-ujaučia, kaip tai pereitais metais pasirodė po Maha-noy City'je laikytų prakal-bų, šiais-gi metais po Phi-ladelphijoje laikytų prakal-bų. Kas tai yra? Juk tik tokį prakilnų darbą kiek-vienas privalo gerbti ir stengties jį savo įiegomis paremti!

Jeigu gerai įsigilinsime į minėtojo ratelio narių prakalbas, jį tilpusius pereitų ir šių metų "Draugo" nu-meriuose visus ginčus, tie neaiškumai mums tuoj nu-dulkės. "Iš jų darbų pa-žįsime juos". Padarę to-kią krata, randame, kad tarp tų prakilnų "Meteoro" tikslų yra vienas tamsus — griauti žmonėse tikėjimą. Nesakau, kad tai vieninte-lis jų tikslas, tikslai tvirti-siu, kad jis vienas svarbiau-siųjų. Jis yra pakolė den-giamas ir rodo baltu ap-

VAIZDELIS IŠ SUFRAGISTŲ KARŲ ANGLIJOJE.

Kovojančios už moterių teises išgavimą Anglijo-je sufragistės griebėsi, kaip žinoma visokių įrankių, pasiekus savo tikslo. Paskutiniame laike, nepaėjus moterių teisės biliu per atstovų rūmą, sufragistės pa-kėlė tikrą revoliuciją.

siaustu apvilktas, bet vis-gi aiškiai kyšo juodas ilde-ginis. Kaip man teko gir-ti, prelegentas net kalbos pradžioje išreiškia savo ne-norą katalikų tikėjimą už-lavimai. Bet de! Mus jau pasiekė alkis, ir mės priver-ti esame prašyti jūsų pla-čioji darbo minia šelpti mės, kovojančius, nes jų nežinote, kad mūsų laimėji-mas bus jūsų laimėjimas, o pralaimėjimas, bus ir gi ta-pat.

Turėdami prieš save to-ki tikslą, meteoriečiai sten-giasi parinkti prakalbas to-kių temų, kurios galėtų su-griauti Dievo buvimą. Del-to mes girdime medicinos studentus kalbant apie as-tromoniją, vieton apie hy-gieną. Niekio blogo juk kal-bėti ir apie astronomiją, bet čia jiems rupi prirodyti, kad dangaus kūnai savaimi atsirado be Dievo intek-mės. Toliau rupi prirodyti, kad gyvūnai ir patšai žmogus savaimi atsirado iš išsivystė. Jie gerai supran-ta, kad jeigu žmonės intik-ris apie tų hipotezių teisin-gumą, lengva bus užkavoti Dievą, o su Juo ir visokis tikėjimas. Iš to tat atžvil-gio ir susiduria meteoriečiai su studentais katalikais, iš to kyla visokie ginčai. To-liaus prirodyti, kad sutvėr-imai atsirado be Dievo in-tekmes, yra labai sunkus dalykas, nes visuomet tie-sa ima viršų. Fizikos tei-sės, mokslininkai (kaip Pa-steur, Tyndall ir kiti) pri-rodė, kad medžiagai pradžią turėjo duoti Dievas, "omne vivum ex ovo" ir pagalios "ex Deo". Dėlto prisilai-kant priešingos teorijos, prisieina klaidžioti, ką ki-tas studentas sakrastiškai pavadina vėžio braidžioji-mu po milžus. Štai dėlko meteoriečiams priešinasi ki-ti studentai!

Gal meteoriečiai užsigis panašių prakalbų, bet man rodo "contra factum non datur argumentum". Už-teks pamnėjus prakalbas Shenandoah'e, Mahanoy Ci-ty'je, Philadelphijoje. Čia reikia atminti, kad ne vi-sas jų prakalbas po tuo pa-ragrafu patraukiu. Taip-gi reikia pažymėti, kad be-

veik visose prakalbose bu-vo bent kokioje formoje po baltą apsiaustėlį pridėta.

Toki tai mes tikslą pas meteoriečius pastebimime, kurio jie patįs, gerai ap-gaulioti, bet paskui stengia-si jį griauti. Lygiai kaip tas artimo meilę pripažįstan-tis sako: aš jį myliu, kaipo tikrą savo brolių, bet tik ne-noriu jo savo akyse regėti. Tokie pasiteisinimai tai tik baltas apsiaustas ir gali bu-ti ir kitų studentų, kodėl ren-kamos yra temos neprak-tingos, liaudžiai nesupran-tamos, nenaudingos, kuomet mūsų liandis sukrat-mesnio reikalauja maisto; pagalios aišku kodėl kaiku-rie meteoriečiai griebiasi ne savo amato, ir taip darbas išėina klaidžiojantis ir savo srityje nevykusi.

Lapymas.

DU BROLIU.

(Pasakaitė)

Netoli nuo Bradfordo miestelio Anglijoje tiesiasi dideli tyrlaukiai, vadinami Yorkshire Ridings. Žmo-gaus balsas retai kada drūmždžia jų amžiną tylą. Prie tyrlaukio prieina der-lingi laukai Waradale kai-mo. Šitame kaime gyvena du broliu. Jaunesnysis, Jo-nas Allenas, apie dvidešim-tį metų amžiaus, buvo tar-tum sunus vyresniajam jo broliui Jurgiui, kuris turė-damas aštuoniolika metų dau-giau, buvo lyg jojo tėvu ir motina.

Vakaras dailus ir šiltas, pilnas slaptingų gamtos bal-sų. Jonas klausė jų, kaip užžavėtas.

— Kaip manai, Joneli — pertraukė ilgą tylą Jurgis, — ar parduoti arklį? Douglas gerai moka. Re-tas kalingi jie mums, bet ką daryti, kad taip užsispyrei-eiti miestam.

Jonas nieko neatsakė. Pa-tylėje abudu pradėjo šne-kėties ir galų gale sutarė arklįs parduoti. Paėmęs pinigų, Jonas iškeliavo į Bradfordą.

Atėjo kita vasara, pasi-puošusi gėlėmis ir žolynais. Nesyk Jonas galėjosi, kad ap-leido plačius laisvus lau-sus dėl angsto kambario, pilno dulkių ir tvankos mie-ste. Vienatiniu jo džiaug-

smu ir suraminimu mieste buvo patogi jauna Teklė Mervidžiūtė, kurią jis tikė-josi vesti už moterį susilau-kęs dvidešimti penkerių me-tų amžiaus.

Kartą nuvažiavo abudu ant ukio pas brolių Jurgi. Džiaugiesi iš jos Jurgis, kad tokia gera ir daili bus jo sesutė. Tuomet ir Jur-gis atsiminė, kad myli iš-senų senovės linksma juo-dakę Daratą.

Abu broliu išpažino kitas kitam savo širdies paslap-tis apie Kalėdas, o jas į-vykinti susitarė birželio mėnesyje.

Yra pavojų ir nelaimių, kurios ateina palengva, ir mės jaučiame jų šešėlį, kol dar neužklumpa ant mūsų. Bet yra ir tokių, kurios a-teina ir staiga, kaip vėtra, ir palieka mus be žado ir be vilties.

Buvo tai šaltas lietingas rytas kovo mėnesyje, kad ant Jurgio užpuolė nelaimė. Anksti ryte jis pamatė žmo-gų, ateinantį per tyrlau-kius. Išėjo jo pasitikti. Ne-pažįstamas įteikė jam laišką. Jurgiui širdį nudiegė. Buvo tai laiškas nuo brolio.

Drebėdamas Jurgis nusi-nešė laišką į savo kamba-rį ir nedrąsiais rankomis atplėses jį pradėjo skaity-ti. Rašte stovėjo pilni mu-siminimo ir maldavimo žo-džiai:

"Brolau Jurgi, broleli! Sėdžiu kalėjime už vagys-tę, kurios neesu padavęs. Esu nekaltas kaip ir tu. Jonas".

Jurgis stovėjo kokį lai-ką be žado, o atgavęs balsą, išbalusiomis lūpomis kar-čiu ir pilnu gailesčio bal-su ištare:

— Ai, Jonai, mano bro-li!

Žinoma, Jonelis buvo ne-kaltas. Apie tai Jurgis vi-sai neabejojo. Bet pirmu-tinis ir reikalingiausias šitame atsitikime daiktas — tai pinigai. Tat sėdės nu-rašė pas brolių:

"Mielas brolau! Nereika-lauji man sakyti, kad esi nekaltas. Aš tai žinau, bet reikalaujame ir žmonėms tai parodyti. Atvyksiu pas-tave, kaip tik gausiu pini-gų. Busim abudu kaltu ar-ba nekaltu sykiu.

Jurgis".

Pabalnojęs arklį, išėjo jis keliuonėn, kuri buvo kar-ti kaip kelias, vedantis į grabą. Jojo jis užtraukti skolos ant ukio, kuris pride-mas aštuoniolika metų dau-giau, buvo lyg jojo tėvu ir motina.

Jonas, Nei sykiu jam nepa-sinorėjo grįžti atgal, nors mintis vis lėkė į praeitį. At-siminė tą dieną, kad mirš-tas tėvas pavedė jam ką tik-gimusį Jonelį ir liepė sutar-ti jo tėvu ir broliu. Po ke-turių metų motina pasimi-rė, ir mirdama lėpė būti Jonukui kaip motina. Po to jis dabojo Jonuką, mo-kino jį, linksmai laiką su juo praleisdavo.

O dabar, kas dabar? Karts iš karto Jurgis braukė ašaras nuo akių,

kurios nebuvo pratusios a-šaroti. Jurgis Allenas bu-vo toks vyras, iš kurio grei-čiau kraują galima būtų iš-sunkti, nekaip ašaras.

Jonas buvo kaltinamas už taitai, kad jo vedamose knygos buvo pasirodė daug neteisingų suskaitlia-vimų. Klaidos tapo rastos, peržiūrinėjant knygas vy-resniajam valdininkui.

Kas gal apsaityti toles-nes savaites? Kokie buvo Jurgio apsilankymai pas Teklę, kad ją suraminus, kokie ilgi laukimai ir pa-sikalbėjimai su advokatais, kokios ilgos be miego nak-tis!

Galop atėjo teismo die-na. Tuo laiku Jono drau-gais teliko Teklė jos tėvas ir Jurgis. Jono apgynimui nieko nesigailėta. Jurgis iš-pardavė gyvulius ir viską, ką turėjo. Bet viskas do-vanai! Kad teismas būtų buvęs Skotijoje, ištarmė bu-tų skambėjusi: "Nepririodyta". Bet Anglijoje žmo-nės nežino, kas tai gailes-tingumas.

Jonas likosi nuteistas penkeriems metams kalėji-man.

Išgirdęs ištarmę, Jurgis puolė be kvapo. Tuomet Jonelis likosi ir ramintoju.

Treji metai, kaip Jurgis gyvena netoli nuo Jurgio kalėjimo. Jis ukininkauja ir savo gyvulius skaito šim-tais. Javai dirvoje tik ban-guoja, kaip kokia jura. Ro-dosi, viskas, ką tik paima, virsta auksu.

Bet kokią atmainą tie treji metai padarė su Jur-giu! Iš tvirto jauno vyro pasidarė vien šešėlis. Juo-di tiršti plaukai susimaišė su žilais. Kalba ir apsiė-jimai aštrūs ir šiurkštūs.

Vieną vasaros dieną jis susitiko su nepažįstamu žmogus, kuris paklausė, ar jis tik ne Jurgis Allenas.

— Taip. Ko nori?

— Aš galiu paleisti tavo brolių.

Žmogelis nepasijuto, kaip tapo suspaustas tartum re-plėmis.

— Ar gi gali? Sakyk, kas esi!

— Aš esu jaunesnysis sa-vininkas anos dirbtuvės, ku-rioje dirbo Jonas. Praleis-damas nemažai pinigų, ė-miau iš kasos ir dariau ne-teisingus užrašus knygos. Kalčia krito ant Jono...

— Esi vertas pakarti! — suriko užkimusiu balsu pa-juodęs Jurgis.

— Dėl Dievo, klausyk! — sušuko niekšas. — Aš iš-liuosuos galiu tavo brolių, tik duok man pinigų išva-žiuot svetur. Aš surašysiu prisipažinimą, tik duok man pinigų ir paleisk ma-ne!...

Už kelių mėnesių bro-liai sugrįžo į gimtinį kaimą. Atmokėjo visas skolas ir vėl paėmė tėvų namus.

Vėl birželio mėnuo. Bro-liai sėdi ir šnekučiojasi Jie dabar turtingesni ir tvirtes-ni meilėje ir užsitikėjime kits kitam. Daug jie išken-tėjo visako. Bet rytą atlygins jiems už visas jų kančias, Ryto Jonelio su Tekle vestuvės. O Jurgis gerasirdis Jurgis taip pat ga-vo užmokesnį: juodakę lin-kisma Darata saldus visas jo dienas.

Po visų jų nelaimių pali-kime juos ramiai ir links-mai gyvent.

Girios Duktė.

LITHUANIAN WEEKLY
DRAUGAS
[THE FRIEND]
Published Every Thursday
Lith. R. C. Priests' Ass. — Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

For all Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus, pinigų už prenumeratą, darbus ar apgarsinimus, visada reikia siųsti šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Redakcija pasilieka sau teisę išimti, trumpinti arba atmeti visus prisiunčiamus raštus.
Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmetieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos dėlionis.
Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popierius nėra ko gailėti, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiais raidėmis, redakcijai labai dažnai prisiema perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerij, rankraštis reikia pristatyti spausdėnė ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienyje (utarninke).

Vokiečių Centralinis biuras.

Amerikos vokiečių katalikų susivienijimas "Central Verein" turi savo Centralinį Biurą, kurs visuomenės gyvenime turi nemažą svarbą. Mintis apie jo įsteigimą buvo kilusi dar 1907 m. Vereino seime Dubuque, Minn., bet Biuras tapo įkurtas Cleveland'o seime 1908 m. Biuro tikslas yra leisti ir platinti knygas apie visuomenės klausimus; kelti paskaitas, raginti prie tarydymo visuomenės gyvenimo, duoti spaudai teisingų žinių apie katalikus, ir — apskritai dabo-ti bažnyčios reikalų ir įieškoti visuomenei gerovės. Biuras yra jau nemažai pasidarbavęs šioje dirvoje. Netrukus Chicagoje prie Loyola universiteto bus pastatyta Biuro rūpesčių Vysuomenės Mokslo Mokykla, kurioje visuomenės santykiai bus aiškinami sulig solidarizmo mokslo.

Panašaus biuro ir mums reikėtų. Ji įsteigti galėtų busiamas Kongresas Pittsburge, Socializmas tarp lietuvių labai platinasi; be to jis ligišiol tėra vienatinė visuomenės sistema, su kuria lietuviai yra nuolatos ir ne nuilstomai supažindinami. Reikia padėti kokią norint reakciją prieš tą vienašališką darbą. Reikia parodyti žmonėms, kad žmonių idealu negali būti tokia visuomenės tvarka, kurioje gera būtų tikrai socialistams ir prastiems darbininkams, bet tokia tvarka, kurioje viešpatautų teisybė ir kurioje patenkintais būtų visi visuomenės nariai, nes visuomenė susideda ne iš rikių socialistų ir rikių darbininkų, bet iš visokių

žmonių. Taipgi reikia pradėti platesnę agitaciją prieš socializmą ir griežtes rimto darbo — supažindinti žmones su tikru mokslu apie visuomenės reikalus ir stengties, doros ir gerovės idealus vykinti gyvenimą. Tokiam darbui katalikai turi milžino spėkas — tik reikia noro ji dirbti.

Lai Kongresas rimtai ap-svarsto šitą mūsų gyvygiausiąjį reikalą!

Truputį apie vieno laikraščio polemistą.

Kiekvienas laikraštis turi teises imti žinių iš kitų laikraščių ir net atspauzinti išstisus straipsnius, nurodant, žinoma, šaltinius, iš kurių žinios ir straipsniai yra paimiti. Šita teise naudojasi ir "Draugas". Rodosi, niekas už tatau neprivale-tų pykti.

Rašome apie tai dėlto, kad koks tai p. Kastas Augustinavičius teikėsi "Vie-nybėje Liet." pabarti "Drau-gą" už atspauzdinimą iš "Saltinio". Pr. Dovydaičio straipsnelių.

Dalykas štai kame. Pernykščiuose rinkimuose i Dumą išėjo nemaža susierzinimų, ypač Suvalkijoje, tarp pirmieji ir katalikų. Priešrenkamiose agitacijose pasikarsčiuota iš vienos ir kitos pusės gal ir perdaug. Bet tatau paprastas dalkas panašiuose atsitikimuose. Panašių agitacijų rasi-me ir Amerikoje priešrenkamiose kompanijose. Rin-kimams pasibaigus, žmonės apie juos tuojau užmiršta ir nukentėjus nesmagu-mus vienas kitam greitai dovanoja.

Netaip atsitiko Lietuvoje. Pirmiečiai rinkimuose pralaimėjo, už savo nepasise-kimą bėdą suvertė ant ku-nigų ir pradėjo jiems ker-šyti. Gal tai ne kerštas; gal tai yra rengimasis prie kitų rinkimų. Ar šiaip ar taip imsi, vis dėlto pirm-eivių organuose, ypač "Liet. Ukininke", prasidėjo siste-matinė kompanija prieš ku-nigus ir bažnyčią. Griežta-si senų ginklų. Pradėta nurodinėti, buk katalikų bažnyčia ir kunigai visados buvę priešais mokslo, ap-švietos ir laisvės. "Liet. Ukininkas" pradėjo rody-ties senos ir — pasak Pr. Dovydaičio — nuvalkiotos pasakos apie Giordano Bru-no, Galileji, Koperniką ir kitus tariamuosius "mokslo kankinius". Tų rašinėjimų tikslas aiškus — įkalbėti žmoneliams, kad kunigai ne geri ir todėl jų nereikia klausyti. Atėmus tuo būdu kunigams gerą vardą, gal yra manoma laimėti šit-tą kituose rinkimuose ir, ap-skritai, politikoje.

Ne be to, kad pirmiečiams nerupėtų ir savoji gerovė. Neabejojame, kad jie tikisi pakelti savo garbę, pažė-mindami kunigų autorite-tą. Visuomenės gyvenime paprastai tai apsiereiškimai, ir apie juos neminėtumime, jeigu Lietuvos santykiai ne atsilieptų Amerikoje. Bet ginčai Lietuvos partijų tarp savęs atsiliepi ir Ameri-kos lietuvų spaudoje. Pirm-eivių spaudą palaikė savo vienamanių pusę. Pirmie-

Švarumas Laikraštyje.

Doras žmogus mėgsta tik švnią draugiją. Doras žmogus bėga šalin nuo tokios kompanijos, kurioje nuolatos girdi vien keiksmus, prasivardžiavimus, užpuldinėjimus ant kits kito.

Geram žmogui smagu būti švraus laikraščio drau-gijoje. Vieną ir tą patį laikraštį skaito tukstančiai žmonių. Laikraštis suveda i pažintį su toli gyvenan-čiais ir kits apie kitą nieko negirdėjusiais žmonėmis. Kaipgi negražu išrodo, jeigu laikraštis koliojasi, pra-simano nebutniekius ir purvais drapsto visus ir visa-ka!

Amerikoje rasime lietuvių laikraščių, kurie, rodosi, knisinėjamasi po purvus ir mėtymą jais ant žmonių tu-ri pasiėmę savo amatu.

"Draugas" saugojasi nešvarumų. Ne be to, kad kartais neįstartumime ir papeikimo žodžio — bet visad stengiamės išreikšti taip, kaip išsireiskia tėvas i vaiką, brolis i brolį, jei prisiema ji persergėti arba su-drausti. Mūsų polemika buvo visados švari — bet pas-kutiniu laiku pradėjome ir ją mesti laukan.

Nori įieškoti teisingų žinių ir sveikų nuomonių, no-ri būti švraus laikraščio draugijoje — skaityk "Drau-gą". Paragink ir kitą užsirašyti "Drau-gą".

vių laikraščiai rodė užuo-jautą Bulotos išsišokimams ir Keinio su Janušausku insinuacijoms prieš kun. Laukaitį ir "Saltinį". "Drau-gas", žinoma, stoji po ka-talikų puse. Nenuostabu, kad atspausdinome (ir dar daugiau atspaudinsime) Pr. Dovydaičio raštelius, griau-nančius pirmėiv. užspuldi-nėjimus prieš bažnyčią. Viena, jie yra labai gerai pa-rašyti; antra, naudingi pa-siskaityti tiems Amerikos lietuviams, kurie išvesti iš kelio šitu žvilgsniu bedie-vių ir socialistų spaudos; trečia, juose kiekvienas — katalikas ar bedievis — gali rasti įdomių sau dalykų ir dalykėlių.

Nereikia nei sakyti, kad tiems, kurių simpatijos gu-li pirmėivių pusėje, toks mūsų darbas negalėjo pa-tikti. Jie tuojau pradėjo stengties įkalbinėti ir sau ir kitiems, buk apgynimas istoriškios tiesos esąs pirmėivių pažėminimas ir apjuodinimas, o kunigų iš-teisinimas. Tokiam tona parašytas p. Augustavičiaus rašteliis. Išėina taip, lyg pirmėiviams būtų duota pil-na galybė purvais drabsty-ti kunigus, o šiems užgin-ta net nuo tų purvų maz-goties. Pabandyk mazgo-ties — tuojau p. Aug. pasa-kys, kad neturi teisės tai daryti, nes vat neduodi pirmėiviams liuosai plaukti prie laisvės ir laimės (taip!). Mēs apie tiesą ir teisybę, o jis apie laisvę ir laimę — lyg netiesia, istorijos iškrai-pymas, kalnų griovimas ant bažnyčios ir kunigijos gali padaryti žmones lais-vais ir laimingais!...

Tuščia ginčyties su žmo-nėmis, kurie riša kruvon nesurišamus dalktus ir tuo-jaų šaukia apie priespaudą, laisvės varžymą ir kitokius dalktus, kurie neturi nieko bendro su pakeltu klausimu.

Mēs savo skaitytojus per-sergtime prieš pp. Augus-tinavičių raštelius. Juose tiesos ir teisybės įieškoji-mo nerasi.

Naudingiausi ameri-kičiai.

Pradžioje šių metų New York'o savaitraštis, "The Independent" paklausė sa-vo skaitytojų, kokie Ame-

rikos gyventojai šioje va-landoje yra naudingiausi vi-suomenei. Jeigu kongresas nutartų apdovanoti dešimtį naudingiausių amerikiečių ir pavestų žmonėms nubal-suoti apie jų vertybę, tai kokie žmonės privale-tų gau-ti daugiausiai balsų?

I tą klausimą gauta at-sakymas nuo 1030 skaity-tojų. Išvardinta viso 343 asmenis, pripažinti naudin-gais visuomenei, bet dešim-tis daugiausia gavusių bal-sų šioje šitoje eilėje:

Thomas A. Edison, Jane Addams, Andrew Cornegie, Theodore Roosevelt, Helen Gould Shepard, Alexis Carrel, George W. Goethals, William J. Bryan, Wood-row Wilson, Luther Bur-bank.

Peržiūrėję šitų sąrasą, pa-matysime, jog Edison yra žinomas visam pasauliui. Jam pripuola pirmoji vieta be jokio prieštaravimo. Jis be abejo yra šioje valando-jė naudingiausias žmogus visame pasaulyje. Jo nuo-latiniai nauji išradimai yra tiesiog palaiminimai visai žmonijai. Šviesa, šiluma, į-staigos, pasilinksminimai — visi tie dalktai, kurie sal-tina mūsų gyvenimą ir da-ro ji lengvesniu, yra Edi-son'o genijaus vaisiais.

Kiti vardai nėra taip pla-čiai žinomi.

Paimkime kad ir antrą vardą. Jane Addams. — Kas ji tokia? Galima dėti laižybų, kad retas net ap-šviestesnių lietuvių žino ką nors apie šitą visuomenės veikėją. Chicago's lietu-viams žinomas yra Hull House, nes kaikadą atsilie-ka Hull House teatre lietu-vių teatrui ir koncertai, bet ar daug jų žino, kad tos įstaigos dvasia ir vedėja y-ra Jane Addams?

Jane Addams yra pavar-gėlių globėja ir žmoniškų-jų santykių tarp žmonių platintoja. Jinai yra moti-na to dideliai prasiplatinu-sio po Ameriką judėjimo, vadinamo visuomenės vei-kimu (social work). Jane Addams ar praktingoji so-ciologija — viena ir ta-pat. Garbė jos vardui.

Sąrašė randame dar ki-tą moteriškę. Jos vardas — Helen Gould Shepard. ?

kuri savo milijonus apverčia nelaimių ir vargo tarp žmo-nių mažinimui. Budama viena turtingiausiųjū Ame-rikos merginų, jinai galėjo įieškoti sau vyro tarp di-džiausių Europos aristokra-tų, kaip padarė jos sesuo ir daugelis jos draugių, tačiau jinai velijo pasilikti sen-merge ir daryti gera Ame-rikos pavargėliams... Jau nebejauname amžiuje ji-nai išteikėjo už netur-tingo amerikiečio, bet se-nojo gyvenimo būdo neper-mainė. Žodžiu, prie jos ga-lima būtų pritaikinti išmin-tingojo Siracho žodžius: "galėjo peržengti, o neper-žengė, daryti blogą, o ne-padarė..."

Trečiu iš eilės užsitar-na-vusiu visuomenei žmogum yra milionininkas Andrew Cornegie. Kaip žinoma, jis yra pasakęs, kad gėda, esą, yra mirti turtingu. Tai-gi savo milijonus dalina kny-gynams, mokslo įstaigoms, visuotinės taikos praplati-nimui ir kitiems nudin-giems dalktams. Pavargė-lių jsi nešelpia, išmaldų ne-duoda, bet visados yra pa-sirengęs, padėti neturtin-giems žmonėms iškilti aug-štytyn. Pats savo jaunystė-jė neturėjęs nieko — sako jis — bet savo darbštumu, taupumu ir rūpesčiu tapau-tuo, kuo esu. Taigi — sa-ko — dėlko ir kiti taip-pat negali padaryti?... Cornegie yra vienatinis milionin-kas, kurs skatina vargingai gyvenančią, bet ambicijos pilną jaunomenę stengties išeiti milionininkas.

Kiti vardai? — Bryan'o Wilson'o ir Roosevelt'o va-dai yra gerai žinomi kiek-vienam amerikiečiui. Ga-li kas paklausti, dėlko są-ra-še atsirado Roosevelt'as. Perniai daugybė žmonių jo vardą maišė tiesiog su pur-vais. Bet jeigu atsiminsi-me, jog ne kas kitas, kaip tik Roosevelt'as įstengė iš-judinti seną republikonų partiją iš inercijos ir suda-rė pažangiųjų republikonų partiją, kuri savo radikaliz-mu pralenkė net demokra-tus, tai mums paaiškės, dėl ko jis pateko ketvirtojon vieton naudingiausių ame-rikiečių sąrašo.

Ką daugiau? Neabejojame, kad dau-giau skaitančiam žmogui ne bus svetimas d-ro Carrel'o vardas. Jis yra prancuzas, gyvenęs New Yorke, ir apie jį mažai kas nežinojo, kol praitame rudenyje Norvegijos parlamentas ne paskyrė jam Nobel'io dova-nos. Paskyrimas buvo ge-ras, nes Carrel fiziologijos moksle daro be galo dide-lius atidengimus, kurie ne-tolimoje teityje be abejo prisidės prie žmonių am-žiaus prailginimo, ligų pra-šalinimo ir kitokių gera-darbių įvykinimo.

Goethals baigia kasti Pa-namos kanalą. Kas nusi-mano apie Panamos kanalo svarbumą, kas žino, kaip reikia paguodoti ir Goe-thals'o vardas. Bet Luther Burbank — kas jis yra?

Apie Burbank'ą žino visi fermeriai — nuo Kaliforni-jos iki Main. Jis — jei taip tarsime — atidenginėja gam-

tos paslaptis, veda augalų "eugeniką", gamina nau-jų daržovių, gėlių, vaisių. Ir lai jam tebusie garbė!

Trupinėliai.

Bostono laikraštukas pa-vadino "Varpą" buržujų organu. Tikrai socialistiškai. Pas mūsų socialistus kas nesilaiko aklai Markso mokslo ir nešneka apie darbininkų puslėtus delnus, tas negali nešioti socialisto var-do. Jis yra buržujus. Nie-ko negelbsti "Varpo" žo-džiai, kad jo galutinu rū-pesčiu bus rupinties įvykin-ti Liefuvoje socializmą.

Illinois Central geležin-kelio darbininkai pasiulijo kompanijai 1-os dienos už-darbį arba ir daugiau priden-gimui nuostolių, kokius pri-darė geležinkelui praeito mėnesio potvyniai. Darbi-ninkų niekas nevertė taip padaryti. Toks pasiūlgimas buvo vaisium supratimo, jog darbdavių ir darbininkų interesai yra tolygūs.

Georges Clemenceau, kurs yra vienas svarbiausiųjū Francijos valstybės vyrų ir be galo vikrus intrigantas, pasakė, kad moterims ne-reikia duoti balso politiko-jė. Jei moteris pradėsią balsuoti, tai veikiai sugri-šianti Francijon katalikų valdžia, o toliau būtų dide-lė nelaimė.

Panašiai argumentuoja, atsiprašant, Norwoodo cici-likas.

Chicago's tapo įvestas Do-ros Teismas (Morals Court) kuriame bus nagrinėjami visi prasikaltimai prieš do-rą. Bylose bus tardomos prasikaltimų priežastis. Tei-sėjas Jacob H. Hopkins pa-sirinko savo padėjėjomis dvi moteri: ponią Louise Tonsey ir Dr. Anna Dwyer. Ši pastaroji tyrinės prasi-kaltėlių sveikatą. Iš naujos įstaigos laukiama daug nau-dos.

Pirmutinis teisėjas, kurs tapo pavartytas nuo savo vietos "Suv. Valst. žmonių balsais, vadinasi Charles Weller. Jis buvo policijos teisėju San Franciscoje. Jis prasikalto tuo, kad numa-žino kauciją vieno vyro, kal-tinamojo už užpuolimą ant merginos, taip kad kalti-ninkas išsižadėjo kaucijos pinigų ir tokiu būdu išsisu-ko nuo teismo. Sužinojusios apie tai, moteris pakėlė di-delį truksmą. Pabaigoje praeito mėnesio buvo bal-savimai. Prieš Weller'į bu-vo 30,784 balsai, už 29,934. Walle nustojo vietos.

Amerikoje daugelyje vie-tų norima uždrausti šliubus baltųjų su negrais. Bet šiau-rės valstijos: Michigan, Kansas, Iowa, Washington ir Ohio atmetė tokį įstaty-mą. Kaikur bandyta įves-ti skirtas mokyklas baltų-jų ir negrų vaikams. Dela-ware, Colorado, California ir Missouri atmetė ir šitą įstatymą.

Kaizeris Vilius pritaria dueliams kariūnėje, tik nori, kad jų būtų kuoma-

žiausia. Jis sako, kad offi-cieriai privale-tų lavinti sa-vyje susivaldymą, o ne griežties ginklo prie bent kokios progos. Kaizeris privale-tų žinoti, jog dueliai yra barbarybės palaikai ir turi būti visai išnaikinti, ne tik sumažinti.

Kardinolas Gibbons sve-ria labai daug politikoje, bet pats nėra niekad bal-savęs. Manoma, kad jis užjaučia republikonams.

Meksikoje dabartinei vy-riausybei pasiulijo patarna-vimus vienas kunigas. Va-dinasi jis Feliks Barranda. Jau surinko 200 savanorių kareivių ir pasidavė po val-džia gen. Rabago. To kuni-go nekenčia revoliucionis-tai.

Radijais uocija atsieina daugiau, kaip dvejais milio-nais frankų. Didesnę da-lį tos brangios substancijos išduoda Amerika. Ra-dijų atidengė lenkė Marija Skłodowska. Amerika ne-moka pati atsakomai nau-doties tuo brangiu metalu.

Pr Dovydaitis

ŽMONIŲ NUOMONĖS A-PIE PASAULIO SU-TVĖRIMĄ SE-NOVĖS GRAI-KIJOJE.

(Tęsimas straipsnio: "Pirm-eivių Baidyklos").

Astronomija, kaipo moks-las, prasidėjo Graikijoje. Pirm šėsių šimtų metų prieš Kristaus gimimą in graikų įvaizdas apie dangų ir žemę nesiskyrė nuo įvaiz-dų, kokius turėjo babiloni-čiai, aigiptiečiai ir kitos se-novės tautos. Ir graikai manė, kad dangus yra nejudinamai stovis dideliau-sias rumas su susklaus-tu stogu iš tyro stiklo, o žemė — plokščias ant šono gulis didelis ritinis, kurio kraštai susisiečia su dan-gaus stogo kraštais. Že-mę apsupą gilus vanden-y-nas, iš kurio turi savo van-deni visos jūrės, ežerai, upės ir šaltiniai. Viduryj šio ri-tinio-žemės yra Graikija, viduryj Graikijos amžina-sniegu apklotas Olimpo kal-nas, dievų buveinė. Saulė, mėnulis ir žvaigždės keliau-ja per dangų jiems paskir-tais keliais. Nusileisdami pasineria vandenyno ban-gosna ir plaukia i rytų kraš-tą, idant apsiplovus ir pa-sistiprinus išnaujo užtekėti. Taip manė senovės graikai. Bėgyje šeštojo amž. prieš Kristau gimimą, šitokios nuomonės pradėjo keisties. Išminčius Tales iš Mileto skelbia, kad esančioji ana-pus žemės neregimoji dan-gaus pusė turi tokį-pat pus-skritulio pavidalą, kaip ir regimoji pusė; vadinasi, vi-sas dangus turi pilno skri-tulio pavidalą. Yra pama-tai manyt, kad babiloniečių ir aigiptiečių išminčiai ir-gi turėjo nuovoką ape tokį dangaus pavidalą. Kas dėl žemės, tai Tales'as manė ją turint ritinio pavidalą ir pludumojant vandenynė dangaus skritulio viduryje. Tales'o mokiny's Anaksi-mandres eina toliau. Jis prileidžia žemę esant sto-resnei ir turinčią jau nerit-i-nio, o cilindro pavidalą, t. y. tokį, kaip vaeas arba

nuo apvalaus medžio atpau-
ta kaladė. Žemė laisvai lai-
kosi viduryje stiklinio skri-
tulio. Apie ją, kaip apie
svarbiausią viso pasaulio da-
lį, sukasi dangaus skritu-
lys su saule, mėnuliu ir
žvaigždėmis taip, kaip "bry-
lis ant musų galvos". Šis
Anaksimandro žingsnis bu-
vo tiesiai revoliucijonieriš-
kas. Dabar jau nebegalėję
buti kalbos apie viršų ir a-
pačią, nes ties nerigamąja
žemės puse buvo toks-pat
dangaus pusskritulis, kaip
ir ties regimais. Dabar jau
neregimoje dangaus pusėje
yra antras polius (augščiau-
sias punktą) koks yra šio-
sios regimojo. Tarp šių dvie-
jų polių yra pasaulio ašis,
o ant jos vidurio žemė guli,
kaip valcas.

Tolesnį didelį žingsnį pa-
saulio pažinime padarė iš-
minčius Pitagoras, skelbęs
žemę turint skritulio pavi-
dalą. Apie tai, rodos, babilo-
niečiai irgi turėjo nuo-
voką, tik Pitagoras sugėbė-
jo šią nuomonę geriau pa-
matuoti ir išreikšti. Pita-
goras, tėmydamas mėnuli-
užtemimus, visuomet patir-
davo, kad žemės šešelis ant
mėnulio visuomet apvalus.
Kadangi tik skritulys gali
visuomet mest nuo savęs ap-
valų šešėlį, ritisinis gi ir va-
cas turėtų rodyti kitokias
šešėlio formas, tai Tales'o
ir Anaksimandro nuomonės
apie žemės pavidalą netei-
sios, ir todėl žemė turi
skritulio pavidalą — taip
protavo Pitagoras. Toliau
Pitagoras atidžiai tėmijo ir
penkias, tuomet graikams
matyt, nuo babiloniečių ar
aigiptiečių žinomas, plane-
tas ir stengėsi suskaidyti į vin-
giuosius kelius ir išdirbo nuo
monę apie visą pasaulį kai-
po vienatę su tvarką, kurios
santarviai laikosi visi dan-
gaus kunai savo judėjime.
Pitagoro įvaizdas apie pa-
saulį turi tokį pavidalą: vi-
duryje pasaulio esti žemė ir
turi savyje ašį sukančiojo-
si dangaus skliauto, daran-
čio pasaulio visatos ribas ir
leidžiančio saulei, mėnu-
liui ir planetoms liuosai
slinkti savais keliais. Šie
dangaus kunai irgi turi
skritulių pavidalus ir savo
kelionėse daro ratus, kurių
viduriu yra žemė. Dėl to,
kad, sulig šios Pitagoro nuo-
monės, pasaulio viduriu ar-
ba centru yra žemė (grai-
kiškai vadinasi "ge") tai
šitokia pasaulio sistema va-
dinama geocentrinė arba lie-
tuviškai viduržeminė.

Tokios nuomonės apie že-
mę buvo ir Pitagoro moki-
niai — **Efantas, Hiketas ir
Filolao**. Pastarasis žengė
dar tolyn. Jis skelbė, kad
viso pasaulio viduryje yra
tobuliasias elementas ug-
nis, apie kurią visi pasau-
liai juda tvirtoje tvarkoje
iš vakarų į rytus. Ir že-
mė apsisuka apie šią ugnį
į 24 valandas. Kai kuriems
išminčiams šitokia nuomo-
nė rodėsi daug kame nesu-
prantama ir jie sakė geriau
esą duoti žemei sukietos, o
žvaigždes žiūrėti, kaip
ai sukančiasias, tai taip pa-
mai, kad tą jų sukimas
galima užtėmty tik šimtams
metų praslinkus. Tokiu
protavimu irgi buvo pada-
rytas didžiausias žingsnis
pirmynei, buvo išreikštas nuo-
monės, kad tėjimant dan-

gaus kunų judėjimą nevi-
suomet galima savo akimis
tikėti, ir kad gali rodytis
judančiais tokie kunai, ku-
rie ištikrųjų nejudą. Ant
šitokio pamato kiti Graiki-
jos astronomai statė toliau
ir netruko prieiti prie nuo-
monės, kad ir saulės judė-
jimas metų bėgyje gali bu-
ti tik regimas, o ištikrųjų gi
žemė ir planetos sukasi a-
pie saulę, kaip apie savo
centrą. Kadangi sulig ši-
tokio įvaizdo apie pasaulį,
pasaulio viduryje arba cen-
tre yra saulė (graiikiškai
"helios"), tai šitokia pasau-
lio sistema **heliocentrinė** ar-
ba lietuviškai **vidursaulinė**.
Tokią sistemą skelbė pas-
čiau ir Kopernikas.

Iš heliocentrinės pasaulio
sistemos šalininkų, taigi Ko-
perniko pranokėjų seno-
vės Graikijoje, mums žinomi
šie:
Jau didis senovės išmin-
čius **Platonas** netik tvirtai
tikėjo į žemės apie save su-
kimąsi, bet buvo neto-
limas visiškai priimti helio-
centrinę sistemą. Tik jis
apie tai kalba labai neaiš-
kiai, matyt nenorėdamas,
kad ir jį patiktų tok-
sai pat likimas, kaip
jo per daug atvirą mo-
kytoją Sokratą. O gal ir
baimė savo minties drąsu-
mo sulaukė jį atviriau ir aiš-
kiau ją ištarti ir už savo tie-
są drąsiai užsistoti. Visgi
jau ir dėl to ant jo smar-
kiau užpuldinėjo kitų mo-
kyklų šalininkai, taip kad
jo gyvenimas rodo tulą pa-
našumą su gyvenimu Ga-
lilejo, gynyso Koperniko
sistemą. P. K. J., rašyda-
mas apie Koperniką ir Ga-
lilejį "Liet. Uk." kalendo-
riuje (1912 m.), matyt šio
nuotikio nežinojo, nes ki-
taip gal but paskelbęs, kad
ir Platonas "bijėjo (katali-
kų) dvasiskios keršto",
kaip kad, anot jo, bijojęs
Galilėjus ir kad užpuldinė-
jimas ant Platono, tai vis
darbas tos-pat nelabosios
dvasiskios, kuri paėmusi
savo globon visą mokslą, vi-
sus priešingai manančius
tik kišdavo į kalėjimus,
grūdavo į rusius, kepdavo
ant laužo ir tt. Matyt, ne-
žinojo.

("Šaltinis")

Petras Lapelis. Katalikiškosios Mokslei- vijos "Tikiu".

(Tasą)

"Pirmieji" vienašališ-
kumą iškėlė eikštėn ypač
mums moksleivių pirmuti-
nis Amerikoje seimas ir
naujai įkurtasai Susivieni-
jimas. Juokingai skamba
retoriškas straipsnis, tilpęs
"Vienybėje Lietuvninkų".
35 num. Necituosiu aš jo-
mų tulp neliogiškų sakinių,
bet tiek pasakysiu, kad jis
yra kaip tik ne mums ka-
talikams moksleiviams pa-
taikintas, bet patiems lai-
svamaniams. Įžanginiame
straipsnyje: "Ar reikia mu-
sų moksleiviams skirties?"
yra šventa teisybė pasaky-
ta tiems, kurie, atsisakyda-
mi toliau mūsų seime daly-
vauti bei prie Susiv. prigu-
lėti, atsikilo nuo krikščio-
niškai-katalikiško korpuso
— vadinasi, tiems penkiems
(S. Biežis, P. Zalatorius, S.

Naikelis, P. Žilvitis, P. Šim-
kus) valparaisiečiams mok-
sleiviams, kurie nesutiko su
30 katalikų moksleivių nuo-
monėmis; kurie apie teolo-
giją bei filosofiją nei gu-gu-
nes tai viduriniai — pra-
dinės mokyklos mokiniai,
bet rekti, kad tikėjimas
privatiškas dalykas, visuo-
menę neapeinantis, tai yra
pirmutiniai.

Tie "pirmieviškosios" dva-
sios prisisiurbę moksleiviai
savo pasielgimu nemažai
apšviečia ir kitų "pirmievių"
lietuvių veidą bei jų tak-
tiką. Pažūrėkime tik dar
į anų moksleivių straipsne-
lį, tilpusį "Lietuvoje"
(neatsimenu kuriam "nu-
meryje") tuoj po mūsų sei-
mo. Šisai straipsnelis su
užvardijimu: "Iš Rymo Ka-
talikų Moksleivių Seim'o"
pilnai išreiškia jų "ere-
do". Beskaitydami jį žno-
gus jauti baidą religijos y-
pač katalikiškosios neapy-
kantą, dalykų, apie kuriuos
kalbama, ignoraciją ir dau-
giau nieko. Neatkreipsiu
aš čia atydos į straipsnelio
smulkmenas ir visokius an-
trinės vertės neliogiškus iš-
vadėjimus, nepamatuojan-
tus argumentais bei fak-
tais. Tik tiek paminėsiu,
kad svarbiausia priežastimi
kaip jų tolesniai mūsų
Seime dalyvauti, taip jau
prie įkurto Susiv. prigulėti
yra tai, kad tikyba buvo
statoma greta su kitais gy-
venimo svarbiausiais reika-
lais ant lygios platformos
(ir kad jiems suprantamai,
nepasisekė savo norą per-
vesti nutarimų skyrium).
Tikėjimas jiems labai nepa-
tiko ir norėjo butinai pra-
šalinti iš Susiv. konstitucij-
jos, tik, deja, nepasisekė.

Kad jiems nesinori tikė-
ti ir pildyti tikybinės prie-
dėmės, o tuo labiau girdė-
ti apie bausmę už įvairius
prieš Dievą ir žmones pra-
sižengimus, tai mes senai ži-
nome, bet tvirtinti ("Lietu-
voj") viršminėtame straip-
snyje), kad tikybinis pa-
matas nėra visiems lietu-
viams bendras, tai tikras
nonsensas, tai apskelbimas
tiesioginės karės religijai.
Kam gi tad dar čia tie iš-
sitarimai, kuriuos duodasi
tankiai tankiai nuo jų gir-
dėti, kad nėra religijos prie-
šininkais? Toks išsitarimas
aiškiai parodo, prie ko ei-
nama ir prie ko siekiama.
Kam čia slėpties?...

Jeigu, kaip ten pat pa-
sakyta, kad moksleivius ga-
li vienyti tik moksleivių
bendri reikalai, o tikėjimas
nėra visiems moksleiviams
bendras, tai pasakykite,
sveiki, kokie gi yra tie ben-
dri reikalai? Juk visi mes
esame žmonės turį dvi pu-
sis: materialę ir dvasinę ar-
ba, kitaip tariant, kūną ir sie-
lą. Jūsų tautiškas pama-
tas tegali visus mus susie-
ti tik tautiškan ratan ma-
terialiai imant, — tas labai
gražu, bet kasgi mus suriš
metafizikai, jei atmesime
šalin religiją kaip pamatą
šiam dalykui? — Sakote,
kad tikėjimas negali būti
visų moksleivių bendra pa-
pėdė, nes daug yra tikėji-
mų. Bet ar daug yra tik-
rų tikėjimų? — Manau su-
tiksite su tuo, kad daug tik-
rų tikėjimų negali būti. Tai
gi tikėjimas tik vienas tik-
ras tėra, būtent, katalikų,
nes yra apreiškta paties

Dievo. Kaip toki, ar
negali jisai būti drąsiai
visų moksleivių bendra pa-
pėdė? — Teisybė, yra sau-
jafe protestantų, bet jie,
manau, visgi nelabai norė-
ty sutikti su jūsų propozi-
cija atmesti šalin religiją
iš bykokios organizacijos
kaip dalyką privatišką, ku-
ris visuomenės neapima ir
jos neinteresuoja. Visokie
kitokie tikėjimai, išskyrus
katalikų, nors ir palaiko
jie visi šioji-toki saryšį su
savo Sutvertu, nors ati-
duoda Jam garbę sulyg sa-
vo supratimo, tačiau yra
klaidingi, netikri, pačių
žmonių išgalvoti. Kristus
19 amžių atgal išteigė
vieną tikrą, tobulą tikė-
jimą, t.y. katalikiškąjį, prie
kurio visi kiti, tikėjimai tu-
ri artintis. Kad ir sveti-
mi tikėjimai turi geras tik-
slus, tačiau budai siekimo
prie to tikslo yra iškraipyti,
pataikaujami labiau savo
asmeniškajam, materialiam
gerui, negu dvasiniam bei
Dievo garbei. Kituose ti-
kėjimuose esantieji gali bu-
ti taip pat išganytai, bet
tikslai tie, kurie laiko savo
tikėjimą geru, esti jame bo-
na fide ir jei elgiasi sąži-
niškai sulig savo tikėjimo
taisyklų. Tačiau sužinoję
apie savo tikėjimo klaidin-
gumą, turi veikiai jojo iš-
sizadėti ir pereiti į tikrąjį
tikėjimą.

(Toliau bus)

Redakcijos Atsakymai.

Kun. P. G. Elmhurst, N. Y.
Rankraštį gavome. Per-
žiūrėsime. J. ginčus nenorė-
tume kišti.

**Bluviškių Dėdei, Nor-
wood, Mass.** Pasiųsime mu-
sų korespondentui. Raš-
telio tonas nėra atsakomas.
Savo korespondentui pasi-
tikime.

Sus. L.R.K.A. Reikalai.

PHILADELPHIA, PA.
**Atsiųskimas į Susiev. Liet.
R. Kat. Amerikoje.**

Gerbiamas Susivienijime!
Mēs Bendrovė Lietuviški
Muzikališko namo, Phila-
delphia, Pa. prašome at-
kreipti atidą į mūsų atsi-
šaukimą. Bendrovė perei-
tasi 1912 metais siuntė at-
stovą į seimą S. L. R. K. A.,
kad paaiškinti mūsų suma-
nymą. Bendrovė turi na-
mus, kuriuose yra svetainė,
pasilinksminimams, prakal-
boms, susirinkimams, kny-
gynui, ir tt. Visa vertė na-
mų apskaituota \$40,000.00
Bendrovė turi skolų: pirma
skola yra \$15,000.00, antro-
ji \$500.00 Dėlto Bendro-
vė sumanė prašyti Susi-
vienijimo paimti mūsų pir-
mą skolą \$15,000.00 ant 4 1/2
nuoš. Tada padarytu daug
gero, kaip Bendrovei, taip
ir Susiv. Dabar Bendrovė
turi atsisiekti svetimačių
ir duoda didelių nuostim-
čių, o tada duotų saviem-
siems, ir išrodytų didesnė
vienybė tarpe lietuvių Ame-
rikoje. Su tokiu prašymu
Bendrovė mslina kreipties
ateinančiame seime 1913
m. nes nuo pareito seimo li-
ko atidėtas tas sumanymas
iki ateinančiam seimui. Dėl-
to dabar atsiųskime per
Organą, kad visas susivie-

nijimas žinotų ir apsvasty-
tų tą klausimą iki ateinan-
čiam seimui.

Nut. rašt K. Balulonis.

Kuopų sekretorių atidai.

Praeitais metais daugelis
kuopų prisiuntė paliudiji-
mus atlikimo velykinės iš-
pažinties tik su kuopos pre-
zidento ir sekretoriaus pa-
rašais, bet be kunigo pa-
rašo. Butų tat gerai, kad
nebutų visokių apgavikų,
apsimetusių R. Katalikų
kunigais. Seniau klaidino
žmones viens tik Dilonis,
o šandien jau turime Ur-
boną, Mickevičių, atskalu-
nus Dišą ir Petruską, o
gal da ir daugiau, kurie de-
damiesi katalikų kunigais,
apgauja nevieną ir gerą
žmogų. Vienoj parapijoj
buvo atsitikimas, kad ku-
pos prezidentas ir sekreto-
rius ėjo velykinės išpažin-
ties pas Dišą ar Petruską.
Kad išvengus klaidų, šimet
ant visų paliudijimų turi
buti ir kunigo parašas. Per-
niai nekuriu kuopos visai
atsisakę prisiusti paliudiji-
mus, teisindamosios tuomi,
kad jų klebonams vyskupas
uždraudė priimti vely-
kinės kviteles. Tokioms
kuopoms paaiškisime, kad
kiekvienas klebonas turi
prisakymą vyskupo tėmy-
ti visus nepildančius ir pil-
dančius bažnyčios įstaty-
mus savo parapijonus ir
kiekvienais metais turi nu-
siųsti vyskupui skaitliukų
atlikusių, tiek apleidusių ve-
lykinę išpažintį. Pernai
nekurie prisiuntė paliudiji-
mus iš kurių pasirodė, kad
jie atliko išpažintį bet jau
po velykinio laiko. Lai-
kas velykinės išpažinties ya-
ra nuo Pelenų dienos iki
šv. Traicės. Šimet tas lai-
kas baigiasi 18 geg. Po tai
dienai gali atlikti bažnyčios
prisakymą apie velykinę iš-
pažintį tik tokie, kurie sa-
vu laiku negalėjo surasti lie-
tuvio kunigo, kurie gyvena
pav. Alaskoj ar Kaliforni-
joj, bet gyvenantieji Nau-
joj Anglijoj ar Pensylva-
nijoje visada gali atlikti iš-
pažintį savo laiku, nes ne-
norėdami eiti prie savo kle-
bono už kelis centus gali nu-
važiuoti pas kaimyną. Kaip
nutarta pereitų metų seime,
šimet, skaitant nuo 18 geg.
mėn. paskutinės dienos ve-
lykinės išpažinties, meldžiū
sekretorių kuopų per 30 die-
nų prisiųsti paliudijimus su
parašais klebonų. Kiekvie-
nas sekr tegul vardu
ir pavardes sąnarių savo
kuopų pristatys savo klebo-
nams, o tie lengvai nuro-
dys visus apsilėdėlius pil-
dyme krikščioniškų prieder-
mų. Siunčiant paliudiji-
mą, reikia paženklint nu-
merį kuopos ir visų sąnarių
skaitliukų.

Su pagarba

Kun. Jonas Dumčius.
Dv. Vad. SLRKA.

Iš kuopų nutarimų 28-am seimui įnešimas.

1) Palikti trečią dalį Tau-
tiškų centų kasmet ir įsteigti
Susiv. vardu stipen-
diją vienam iš Susiv. vaikų
skyriaus nariui, tokiam,
kuris priguli su tėvais nuo
5 m. amž.

2) Įvesti pagelbinį skyrių
Organą, kad visas susivie-

PEOPLES BANK

Kampas Ashland ir 47-los gatvių
Kapitalas ir parviršius \$550,000
Turtas \$4,800,000

Padėk pinigų bankon, ku-
ri yra atsakanti ir iš kur gali
atsiimti ant kiekvieno parei-
kalavimo. Pradėk pats mus
taupinti, mes mokame 3 nuo-
šimčius metams. Tu gali pradėti taupinti pas mus su vienu
doleriu. Siunčiame pinigus į Lietuvą pagal žemiausį kursą.
Šipkortes parduodame į Europą ir iš Europos tik ant geria-
usių linijų. Jei tu turi kokius brangius popierius, neliukyk na-
muose, bet nusisamdyk saugę dėžutę pas mus. Kaštuos tau
tik \$2.50 metams, arba 5 c. savaitėi. Daryme visokius popie-
rius, doviernastis, dokumentus ir užtvirtinam Rusijos konsuli,
parupinam važiuojantiems į krajų pasportus.

Ši Banka yra po Valstijos priežiūra su ganė-
tinu kapitalu

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., Chicago, Ill.

3) Organu palikti "Drau-
gą" tuomis pat sąlygomis.

4) Seimą laikyti Eli-
zabeth, N. J.

K. J. Krušinskas,
Kuopos rašt.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

Mūs prašo pagarsinti,
kad gegužio 25 dieną atsi-
bus 124 kuopos pašalpinio
skyriaus susirinkimas. Su-
sirinkimo tikslas yra išrinkti
delegatus busiančiam sei-
mui Brooklyn, N. Y.

47-os kp., Mt. Carmel, Pa.
atsibus speciališkas susi-
rinkimas 18 dieną gegužio,
bažnytinėje salėje, tuojau po
pamaldų. Užprašom visus
draugus atsilankyti, nes bus
rinkimas delegato į ateinan-
tį seimą.

Su pagarba
Kp Sekr. Juozas Beigis

Susiv. L. R. K. A. Seimas.

Šiuomi pranešu, jog 28-
tas Seimas atsiliks, Brook-
lyne, N. Y. Birželio (June)
3-4-5 d. 1913 m. Kuopos
turinčios 20 narių, gali sių-
sti vieną delegatą; turinčios
narių 50 taip-pat gali siųsti
tik vieną delegatą. Kuopos,
kurios neturi viršiu pažyme-
tos narių skaitlinės, negali
siųsti delegato. Kuopos
nenorinčios siųsti delegato,
gali savo įnešimus prisiųsti
laišku. Kuopos rengda-
mos delegatus į šį seimą
turėkite atidą ir pereitų me-
tų protokolą, Kuopa negali
igalioti kitos Kuopos narių
delegatu. Delegatai į seimą
bus priimti pagal nutarimą
27-ojo Seimo, Bostone,
Mass. ir konstituciją.

Su angšta pagarba

Riktoraitis, Prez.
S. L. R. K. A.

SEIMAS! SEIMAS!!

28-asai seimas Susivieni-
jimo Lietuvių Rymo Kata-
brooklyn'e, N. Y. birželio
3, 4 ir 5 d. šių metų, McCad-
din Hall'ėje, Berry St., tarp
South 2 ir 3 gatvių. Bir-
želio 3d. utarninke 10 val.
ryte bus iškilmingos šv. mi-
šios P. Š. Karalienės Aniu-
lų bažnyčioje. Pasibaigus
pamaldoms, delegatai teik-
sis susirinkti į minėtą sve-
tainę, kur prasidės seimo
sesijos. Per seimą pirmą va-
karą bus statoma komiška
opera "Kornevilio Varpai"
(Les Cloches de Corneville);
antrą vakarą bus kon-
certas.

Brooklyno Susivienijimo
Susivienytųjų kuopų vardu
Seimo Rengėjų Komitetas.

Delegatams atvikusiems į
seimą apsisot parinkta vie-
ta "Imperial Hotel" Broad-
way kampas Driggs ave.
Brooklyn, N. Y. ir New
York'e Astor House", 225
Broadway, kampas Barclay
St. New York N. Y.

New York'an atvikę dele-
gatai nuo Grand Central 42
gatvės stoties imkite karą
4th ave. ant Madison su
persėdimu ant 14 gatvės
Brooklyn'a per Williams-
burg Tiltą; o nuo Pennsylv-
vanijos stoties Desbrosses
St. arba Cortland St. karą
taip pat per Williamsburg
tulpą ir Brooklyn'a, o Brook-
lyn'e nuo tilto plazos tuo-
jau Bažnyčia, hotelis ir sve-
tainė netoli.

Antrašas laiškamis ir te-
legramams:

Dr. Rev. V. V. Varnagiris
213 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Vardan seimo rengėjų
komiteto

K. J. Krušinskas, rašt.

KONGRESAS! KONGRE- SAS!!

Primename visoms para-
pijoms, draugijoms ir kito-
kioms Katalikiškoms orga-
nizacijoms, jog Amerikos
Lietuvių Rymo Katalik.
Kongresas šimet bus 25 ir
26 birželio Pittsburgh'e, Pa.
Parapijos galės siųsti potris
o organizacijos po vieną at-
stovą.

A. L. R. K. Federacijos
valdyba;

Kun. J. J. Kaulakis, Prez.
Kun. Kaupas, sekr.
B. Vaišnoras, kas.

SUSIV. L.R.K.A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

PREZIDENTAS:
Jonas Riktoraitis,
91 Congress ave.,
Waterbury, Conn.

VICE-PREZIDENTAS:
Mateušas Toluba,
1139 Wyoming Ave.,
Exeter Boro, Pa.

SEKRETORIUS:
Juozas S. Vasilas,
112 N. Greene st.,
Baltimore, Md.

KASININKAS Pranas Burba,
456-458 Main st., Edwarsville
Wilkes-Barre, Pa.

KASOS GLOBEJAI:
Jonas Jaroševičius,
Love Farm, Washington st.,
Walpole, Mass.

Kazys J. Krušinskas,
457 - 17th st.,
Brooklyn, N. Y.

KNYGIUS: Kun. S. J. Struckus,
P. O. Wanamie, Pa.

DVASIS VAD. Kun. J. Damuš,
P. O. Minersville, Pa.

MARK TWAIN.

HUCKLEBERRY FINNAS

Apsaka.

Vertė JONAS KMITAS.

— Nėr ką šnekėt. Puikus dalykas likti turtuolių įpėdiniams. Tai Apveizda taip mums teikia. Geriausia ja užsitikėti.

Kiekvienas žmogus pasikakintų tokia kruva pinigų ir susišluotų į kišenių, bet juodu ne, — būtinai turi suskaičiuoti. Paskaičius pasirodė, kad truksta keturių šimtų penkiolikos dolerių.

— O kad ji galas! Kur dėjo tuos keturis šimtus? — piktai sušuko karalius.

Susirupinę perkratė visas pakampes, bet niekur nerado.

— Na, ką bedaryti, — tarė kunigaikštis. — Velionis ilgai buvo palieges, taigi beskaitydamas galėjo suklysti. Geriausia niekam apie tai tai nėsakyti, apsieisime ir be tų kelerių šimtų.

— Apsieisime! — piktai atkirto karalius, — Žinoma, kad galima apsieiti, bet čia eina apie tai, kad skaitlinėse nebūtų klaidos. Juk turime nešti tuos pinigus augštin ir visų akyse juos suskaičiuoti, kad nebūtų jokių įtarimų. Jeigu velionis sakė, kad čia yra šeši tukstančiai dolerių, tai suprantu —

— Palauk, — pertarė kunigaikštis, — reikia išlyginti nepriteklį.

Ir pradėjo krapštyti iš kišenius pinigus. — Puikus sumanymas, kunigaikšti, nepaprastą turi galvą! — sušuko karalius. — Kaip matau, tragedija mus sušels, — ir patsai siekė į kišenių.

Vos neplyšo iš piktumo, bet nepriteklį išlygino, — dar viena mintis atėjo man į galvą. Nuneškim tenai pinigus, suskaičiuokim ir — atiduokim visus merginoms.

— Puikiai! — sušuko karalius. — Tegu mane galas, jeigu kas galėtų išrasti geresnį sumanymą. Aukštin turi galvą, Bridgewater! Neškim tuoju pinigus, o tąšyk — tegu kas mėgina mus įtarti!

Nuėjom ant viršaus, ir visi sustojė apie stalą žūrėjo, kaip karalius skaitė pinigus. Sudėstė juos į dvidešimt krūvų, po tris šimtus dolerių žėdnoj. Žmonės net seilės driekėsi bežiūrint. Suskittę visus pinigus, vėl sužūrė juos į žaką. Paskui karalius taip prakalbėjo:

— Gerbiamieji, arguolis mano brolis, kurį čia matote pašarvotą, duosniai išdalino viską, kas jam liko šioje ašarų pakalnėje. Neužmiršo šitų vargšų mergelių, kurias mylėjo ir priglaudė, bet kurios liko našlaitėmis be tėvo ir motinos. Tečiau žinau tikrai, kad būtų dar gausiau jas apdovanojęs, jeigu ne baimė, kad nenuskriaudus savo brolio Williamo ir manęs. Apie tai aš nei trupučio neabejoju. Taigi, kokie mes butume broliai, jeigu neįvyktume jo noro? Kokie mes butume dėdės, jeigu nurėtume apvogti, — taip, apvogti, — tas vargšes mergaites? Jeigu aš gerai pažįstu Williamą, — o manau, kad gerai jį pažįstu, — bet — tuojuo jo paklausiu —

Čia atsikreipęs į kunigaikštį pradėjo jam rodyti ant pirštų. Kunigaikštis išspradžiū žūrėjo akis išpušęs, bet staiga, lyg viską supratęs, pašoko iš džiaugsmo ir apsikabinęs bučiavo karalių, vėliodamas: gu-gu-gu. Karalius kalbėjo toliau:

— Žinojau, kad taip bus. Man rodos, visiems aišku, kad jis pritaria šiame reikale. Nagi, Marijona, Susana, Joanna, pasiimkite sau šituos pinigus — pasiimkite visus. Tai yra dovana nuo tų, kurie čia gali sustingę, bet laimingas.

Marijona puolėsi prie jo, o Susana ir Joanna apsikabinę kunigaikštį ir prasidėjo toksai bučiavimas, kokio man niekados neteko matyti. Ir visi apstoję su ašaromis akyse, sveikino abudu valkatas ir stebėjosi iš jų gerumo.

— Kokie prakilnūs! — Ar tai girdėta! — Kaip gailiai pasielgė! —

Paskui karalius pradėjo kalbėti apie velionį kaip jį buvęs geras, koks nuostolis esąs giminėms ir taip toliau. Tula laiką to visko klausėsi stambus vyras, nesenai susirinkimam atėjęs, bet niekeno nepastebėtas, nes visi buvo užimti karaliumi ir jo prakalba. Toj vietoj karalius buvo bekalbės:

— Jie buvo labai geras velionio draugais. Taigi jie užkviesti į šį vakarą. Bet rytoj ateikite visi, taip — visi. Jis visus gerbė ir mylėjo, tai nori, kad jo šermenų orgija būtų vieša.

Čia jau kunigaikštis nustojo kantrybės parašęs ant sklypo popieros: "apeigos, ne orgija senas mulki", suvyniojo popiergalį ir siekdamas per žmonių galvas įdėvė karaliui. Karalius perskaitė, įsidėjo į kišenių ir kalbėjo toliau:

— Mano brolis Williamas, nors toks nelaimingas, vienok turi gerą širdį. Štai man liepia, kad visus užkviestų ir laidotuves. Bet nereikalingai rupinasi, — juk aš tai ir darau.

Ir kalbėdamas toliau, dar keltis kartus paminėjo orgiją, o paskui taip paaiškino:

— Sakau "orgija" ne dėlto, kad tai būtų tinkamas išreikšimas — apeigos čia geriau tinka — bet dėlto, kad žodis "apeigos" dabar išeina Anglijoje iš mados. Orgija geriau, nes paėina nuo graikų žodžio "orgo", atvirai,

ant tyro oro, ir hebraiško "jeessum" — susirinkti. Taigi matote, jog šermenų orgija vis ta-pat, ką ir viešos laidotuves.

To jau buvo per daug. Stambus vyras, kurs atidžiai buvo klausėsis jo kalbos, nusikvotojo jam į akis. Ivsi net sudrebėjo "Ugi, daktare!" suriko, o Abneris Shacklefordas atsiliepė:

— Robinsone, ar tu nieko nežinai? Ugi čia Harvey Wilksas.

Karalius meilių šypsojimui ištiesė ranką ir greit jį užšnekino:

— Ar tai čia mano velionio brolio draugas ir gydytojas? Aš —

— Atsiimk savo ranką! — riktelėjo gydytojas. — Ir tamsta neva angliškai kalbi? Tai biauriausias darymas anglų ištarmės! Sakai, esąs Petro Wilkso brolis? Prigavikas esi, daugiau nieko!

Reikėjo matyt, kaip visi sujudo! Apstoję daktarą iš visų pusių ir prirodinėjo, kad tai tikras Harvey, nes apsipažinęs su visu kuo kuopuikiausiai, žino net kaip vietiniai šunes vadinas. Jie maldavo daktaro buti mandagesniu ir neižeisti velionio brolio ir vargšų merginų jausmų. Daktaras tečiau nepasidavė ir karščiudamasis prirodinėjo, kad žmogus, kurs prisimeta esąs anglų, o apie anglų tarmę neturi nė mažiausio supratimo, yra prigavikas ir begėdiškas melagis. Merginų apsikabino karalių ir verkė, daktaras šoko prie jų.

— Buvau jūsų tėvo draugu — tarė daktaras — ir jūsų draugu esu. Taigi, kaip geras ir sąžiningas draugas, kurs nori jus apsaugoti nuo bėdos ir nuostolių, patariu jums atsikratyti nuo šito niekšo ir valkatos, su jo idijotišku supratimu apie graikų ir žydų kalbą. Tai yra begėdiškiausias prigavikas. Atsivilkdamas žmonai sugraibė pakeleję keletą vardų ir faktų ir jus tat laikote priparodymais. Stebiuosi iš tų kvailių jūsų prietelių, kad taip lengvai jam įtikėjo. Marijona, žinai, kad aš tau veliū gerą. Sakau tau, išmesk laukan šitą valkatą — meldžiu tavęs!

Marijona pakėlė galvą. Kaip ji buvo graži toj valandoj!

— Štai mano atsakymas, — tarė. — Imk, brangus dėde, tuos šešis tukstančius dolerių ir padėk juos kaip manai geriausia, mano ir seserų naudai. Jokių raštų nereikalauju.

Tai pasakius, įteikė karaliui žaką su pinigais. Paskui visos apsikabino karalių. Žmonės plojo rankomis. Karalius, puikiai iškėlęs galvą, dairėsi aplinkui ir šypsojosi.

— Gerai, — tarė daktaras, — mazgoju rankas nuo to visko. Bet paminkite, ateis tokia valanda, kad apsigirsite tai atsiminę.

Tai pasakęs, išėjo pro duris.

— Kada jos apsigirs — suriko paskui jį karalius — tai pašauksime tamstą, kad jas išgydytum.

Visi nusijuokė, sakydami, kad puikiai atkirto daktarui.

XXVI.

Maldingas karalius. — Karaliaus dvasiškija. — Pasišlėpęs už drapanų. — Huckas paima pinigus.

Visiems išvaikščiojus, karalius paklausė Marijonos, ar neturi kokio atliekamo kambario. Jinai atsakė, kad turi tik vieną ir tą atiduos dėdei Williamui, o dėdei Harvey'ui užleisianti savo stubą. Ant viršaus, pastogė, dar yra mažas kambariukas. Karalius pasakė, kad tas tiks jo tarnui, vadinasi man, Marijona parodė mums kambarius, kurie buvo prasti, bet gana švarūs. Norėjo iškraustyti iš jų savo drabužius, bet dėdės pasakė, kad gali pasilikti. Drabužiai karajo ant sienų ir kertėje, uždengti drobule. Kambariję dar buvo skrynia ir daug visokių rakandėlių. Karalius pasakė, kad visi daiktai gali stovėti, nes jie dabina kambarį. Kunigaikščio stubutė ir mano kertelė buvo mažos, bet gana geros.

Vakare merginos iškėlė didelę puotą. Aš tarnavau karaliui ir kunigaikščiui, kitiems svečiams tarnavo nigeriai. Marijona su seserimis sėdėjo gale stalo ir tyčia peikė savo valgius, kuriuos visos moters gyrė išsižuodamos. Vakarienei pasibaigus, toji, ką turėjo zukiopu luptę, davė man valgyti viriamojų ir klausinėjo apie Angliją. Kartais mane taip prispirdavo prie sienos savo klausimais, kad vos-vos išsisukdavau.

— Ar tau teko matyti karalių? — paklausė manęs.

— Katrą? Wilhelmą ketvirtąjį? Žinoma, jis vis ateina į mūsų bažnyčią.

Žinojau, kad jis senai buvo miręs, bet to neparodžiau.

— Kaip tai? — užklausė jinai. — Jis visados ateina į mūsų bažnyčią?

— Nugikaip. Jis vis sėdasi prieš mus. Čia jau prieš sakyklą.

— O man rodės, kad jisai gyvena Londone.

— Žinoma. O kur gi jis turėtų gyventi?

— Bet man rodės, kad jis gyvenote Sheffielde?

Tai tau. Prisimečiau, buk užspringau vištos koja ir svarsčiau, kaip čia išsisukus. Paskui atsakiau:

— Norėjau pasakyti, kad jis ateina į mūsų bažnyčią, kada lankosi Sheffielde. Tai tik buvo vasaros metu, kada jis atvažiuoja mariuosna madyties.

— Ką tu šneki? Juk Sheffieldas ne prie marių?

— Benė aš sakiau, kad Sheffieldas yra prie marių?

— Nugį sakei.

— Ne.

(Toliaus bus)

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAU-

NAMOS SEKANCIOS KNYGOS:

1. Fabiolė arba Bažnyčia katakumbos. Parašė Kardinolas Wiseman, Vertė Vytautas. Labai graži apysaka iš pirmųjų krikščionybės amžių. Kaina 1.00
2. Evoliucija, ne Revoliucija. Parašė Patricius. Iš šios knygos galima susipažinti su sociologijos mokslu. Skaitytas ras joje praktiškus nurodymus Lietuvos visuomenės veikėjams. Kaina 35c.
3. Kodėl neimti išpašinties? Parašė kun. Aloyzius J. Warol, J. D. Vertė kun. V. D. Didelėliai. Naudinga knyga. Sumaš visus bedvių argumentus prieš išpašintį. Reikalinga pasiskaityti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuvui. Kaina 25c.
4. Katritė. Triveiksmis Dramos. Paviešlėlis iš liudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvato. Vertė A. Vėgėlė. Eilės eadėjo A. Zalvarnis. Labai tinka scenai. Kaina 15c.
5. Užkrečiamųjų — limpagių ligų išaiškinimo budal ir kova su jomis. Parašė Dr. A. L. Graičiūnas. Knyga reikalinga kiekvienam šeimininkui. Ją perskaitęs, žinosi, kaip pasisaugoti nuo dangulio ligų. Kaina 15c.
6. Lietuvių Tautos Memorialis. J. G. brio idotus tautų kongresul Londone. Labai idomi knygutė. Pelnas iš šios knygutės eis Lietuvos Informacijos Biurui Paryžiuje. Kaina 10c.
7. Degtinė. Vienaveiksmis scenos vaidelė. Lenkiškai parašė Kazimierz Goralezyk. Vertė A. Vėgėlė. Tinka blaivininkų rengianiesiems vakarams. Kaina 10c.
8. Trumpas Katekizmas. Be šito katekizmo engali apsieiti, jei mokini vaikų poterių. Kaina 10c.
9. Apsvarstyti! Atliuciusiems misijai paminėlis. Parengtas iš gerbiamojo Tėvo Kazimiero, Kapiecinio, pamokėly. Šita knygutė labai reikalinga visiems, kurie girdėjo Tėvo Kazimiero pamokslus. Kaina tikrai 5c.
10. Naminis Vaikų Auklėjimas. Parašė kun. A. S. Labai naudinga knygutė. Kiekvienas tėvas ir motina privalo ją skaityti ir gerai įsidėmėti rastas tenai patarmes. Kaina 10c.
11. Tiesos Žodis Socialistams. Parašė Kunigas. Šita knygutė parodo, kokie yra mūsų socialistai ir kokias ginklais karauja su bažnyčia. Būtinai turi ją perskaityti. Kaina 10c.
12. Skriauda. Simelio Kručko gyvenimas ir darbai. Labai juokingas aprašymėlis. Kaina 10c.
13. Ar Kristus turėjo brolių ir seserų. Perskaitęs šią knygutę, gali drąsiai stoti į ginčus su bedievisiais apie Marijos nekaltybę. Kaina 5c.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Situlią geriausiai būdą įdėti pinigus ir lengviausį būdą išimti pinigai mokesčių ar vekselių, pigiau kaip mokant taupime fondams. Mēs mokame nuodimimus ant visų taupinimo depozitų ir prigelbame jums įgyti namus.

Pradėk su mums taupime reiknadas ir susipažink.

D. M. GRAHAM, prez.
D. F. GUINAN, Sekr.

Jeį Žinotum,
koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados imtum Bordeno pieną BORDEN'S MILK

LOTAI! PIGUS LOTAI!

Nemokėk randos! Igyk savo locną namą. Mes pardudame lotus tarp 63-los ir 69-os gatvių ir Western Kedzie aves., apie 10 minutų pajėjus nuo Lietuvos Sv. Kazimiero Vienaolyno. Gera karų transportacija. Lengvos išlygos.

Pirk dabar, nes lotų kainos greitai pakils.

Pioneer Real Estate Co.
3137 W. 63rd St., Cor. Troy St.
CHICAGO, ILL.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Vienuoelyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių alyrių pradinė mokykla ir angštji mokykla (High School). Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokimui ir išklijimui. Seminarijoje prie regulieriškojo mokslo, arba ir atskirum, yra mokinama: muzika, pašymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UZLAIKYMAS. Reikale mokėdžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrasiu:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

DRAUGIJŲ IR PARAPIJŲ ATYDAI!!!

Jeigu turite koki nors spaudos darbą, paveskite jį

"DRAUGO" SPAUSTUVEI

"DRAUGO" SPAUSTUVE atlieka geriausia, greičiausia ir pigiausia visokius spaudos darbus, kaip tai: Knygas, Konstitucijas, programas, plakatus, tikietus, parapijines mokesčių knygeles, cirkuliorus, laiškus, konvertus, užkvietimus ant balių ir t.t.

SPAUSDINAME įvairiose kalbose: lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir t. t.

PATIS IŠVERČIAME iš svetimų kalbų į lietuvišką ir iš lietuviškos į svetimas.

SPAUSTUVE atvira nuo 8-nių ryto, ligi 5-kių vakaro.

RAŠYDAMI laiškus adresuokite:

DRAUGAS PUBLISH. CO.

2634 W. 67th STREET, CHICAGO, ILL.

Telephonas ENGLEWOOD 9611

Sergančioms Moterims! Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu \$165,000.00.

Šioji Banka prižiūroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimlams nuo sudėty pinigų. Galima susišnežėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, Iddininkas. Mandagus patarnavimas.

Jeigu kenti baltomis ant drapanų, nupuolimu motės, esi nevaisinga, turi skausmingus periodus, reuma, žmog ir t.t. mēginak mano namini gydymasi, kuriuo išsigydyti namie, — ir visai pigiai. Tuojuo rašyk, aprašydama savo skausmus ir indė 2 c. marke atsakymui.

MRS. A. S. HON

Box 2, SOUTH BEND, IND.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150,000.00
Perviršis 500,000.00
Depozitai 2,700,000.00

Mokin 3-šų nuosimlams nuo sudėty pinigų.

Banka atvira kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu, subatomis nuo 9-12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

LIETUVISKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
Joseph J. Elias, Prezidentas.
4600-4602 So. Wood St. Chicago, Ill.

Primaime pinigus į Banką užsėdymui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siuolime pinigus į višas dalis aviet pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų šemų pinigų mainuose, perkame ir pardudame. Pardudame šifortas ant visų linijų į kraują ir iš kraują, taipgi tikietus ant geležiuoklių po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka šiturbie visokius rašius ir dokumentus visose kalbose ir dūda, mda lietuviškos visokiosse atsitikimose ir reikaluose ypatiskai ir per laiškus. Tik kreiptis višiminti antrasiu.

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS \$375,000.00

Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000.00

Už sudėty pinigus moka 3-šų nuosimlams.

WM. S. Mc LEAN, President,
FRANCIS DOUGLAS, Cashier

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietavis Iddininkas

visokiu ženklu draugystem. o y-pedangai: kokardu guzikėm meta-lavai, smameilota ir padengtu celuloid'u, šarpu, vėliavų ir karvum.

Man pavetus dūbus atlieka arbi-tilinai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Kučia.

Vertė A. Matutis.

Charles Dickens.

— Ponas Marley nebegyvena jau septyneri metai — atsakė Serooge, murmėdamas. — Šiandakt sueis lygiai septyneri metai, kaip pasimirė.

— Neabejojame, jog pasaulikės bendrininkas savo ir velionio vardu panorės pagelbėti mus gausia auka — tarė nepažįstamas, suteikdamas Serooge'ui igaliojimo popierą.

Ant to nemielo žodžio skardo: **gausus**, Serooge sutraukė antakius, nukratė galvą ir atidavė nepažįstamam popieri.

— Toje džiaugsmingoje valandoje, gerbiamas pone Serooge — tarė antras imdamas plunksną, turime laimę elgetauti bėdiniams ir reikalaujantiems pašalpos mūsų broliams, kuriems taip labai pageidaujama yra pagelba. Randasi tukstančiai tokių, kuriems net truksta pirmiems reikalams, šintai tukstančių kitų, kurie kovoja savo šeimynų išgelbėjimui.

— Ar tai nėra kalėjimų? — paklausė Serooge.

— Ak, yra jų, net per daug — atsakė nepažįstamas, nuleisdamas plunksną.

— O prieglaudos namai? — tarė toliaus Serooge — argi būtų uždaryti?

— Priešingai, pone — tarė antras — ir lai Dievas apsaugoja, kad taip turėtų atsitikti!

— O dirbamieji namai? — O tiesios apie pavargusius ir elgetas? — sumurmėjo Serooge.

— Namai yra pilni, o tiesios mąsto apie pagelbos ir pašalpos budus!

— O aš tai išsigandau to, ką man tamsta pasakei, nes maniau, jog kažkokia nelaimė suturėjo tų labdarių jų įstaigų darbinimą. Neapsakomai džiaugiuosi iš mano klaidos.

— Deja! tos įstaigos neišsigali suteikti visiems pašalpos prieš taip baisų skurdą. Dėlto stengiamės, pasinaudodami džiaugsminga valanda, surinkti truputį pinigų mėšai, duonai ir anglims tiems nelaimingiems, kuriems reikia butinai eiti pagalbon.

— Kiek tamsta liepsi išrašyti? — Nieko! — atsakė Serooge.

— Ištikrųjų tamstėlė trokšti savo pavardę užslėpti?

— Trokštu, idant tamstos duotumite man ramybę. Kadangi klausinėjate manęs, ko sau geidžiu, tai toks mano atsakymas: — Aš pats visai nesilinksminu šv. Kalėdose, taigi, iškur tas naivas reikalavimas, idant galėčiau suteikti išdykeliams ištęklį visokioms žaislams ir smagumams. Moku duokles, taigi prisidedu prie užlaikymo įstaigų, apie kurias kalbėjau, — jos labai daug kainuoja; — o tie, kuriems ten neparanku, lai sau kitur jiesko prieglaudas.

— Randasi tokių, kurie negali išigauti; — randasi ir tokių, kurie velytų mirti, negu...

— Ak, jeigu velyja mirti — pertraukė Serooge — tuo geriau, — tuo budu sumažės žmonių pasidauginimas. Pagalios, dovanosite man tamstos, nes nežinau nieko apie tuos dalykus ir neturiu laiko.

— Gal tamsta panorėtų apreikšti bent kokią dieną? — Tantai man visai nerūpi, žmogus užtektinai turi darbo su savo reikalais. Labą naktį!

Pagalios supratę, jog visi pasistengimai lieka veltyti ir jokios neatnės naudų, nepažįstameji prasišalino. — Serooge išnaujo pradėjo savo darbą, patenkintas savim ir daug geresniame upe, negu visados.

Tuo pačiu laiku migla tirštėjo ir tamsa stojosi visai neperregama; gatvės galima buvo matyti žmonių su uždegtais žibtuvais ir liktarinėmis, sukinėjančiomis čia ir ten ir siulančiomis savo patarnavimų vežėjams, idant bėgus pirmą kelių ir vedus juos keliu. Amžių bažnytinis bokštas, iš kurio senovės varpas rodėsi aklai žiūris pro gotišką langą į Serooge'ą, sėdžiantį prie biuro, visai pranyko migloje, o bažnytinis laikrodis mušė valandas, pusvalandes ir bertai-

nus su taip prailgintu vaizdymu, it rodes dantimis kalentų nuo šalčio. Amatinkų kruvelė, užsiėmusi gazo vamzdžių jungimu, užkūrė viename gatvės kamrią susigrūmė kruva apdriskusių ir drebančių nuo šalčio suaugusių žmonių ir vaikų. Šildė jie sau rankas ir rijo dangišką liepsną inkvėpimo, geradėjingumo ir godumo žvilgsniu. Vanden-traukio kranas užsalo, o kabantieji jo aplinkui stori, lediniai kabalai, puošė jį ledine ir baidančia barzda.

Blizgančios šviesos iš ma-gazynų langų bloškė rausvą blizgėjimą ant veidų nubalsių praeivių. Koloniališkos, skerdyklų ir paukštiesenos sankrovos išsirodė išdidžios ir sunku buvo manyti, jog tikslai pelno dėlei vyliojo akį artistiškas tų parodų puikumams. Lordas — Majoras*) tvirtame palociuje Mansion-House, išdavė paliepiną virėjams ir portieriams, apie prirėgimą iškilmingos vilijos, kaip kad išpuola Lordui — Majorui; o bėdinas siuvelas, kurį jis nubaudė praėjioje savaitėje penkiais šiltingais už girtuoklavimą, parengė daržovių valgių pastogėje, o liesa jo moteris su kudikiu ant rankų, bėgo į artimą skerdyklą, idant nupirktus mėsos dalelę.

Migla didinosi — šaltis labyn kilo! Šaltis poškantis, smarkus.

Mažas gatvininkas, pamėlinavusios nosies savininkas, išslinko ties Serooge'o durimis, geisdamas jį pagerbti giesmele, — bet po pirmųjų žodžių: — O Kalėdos — Kalėdos! — Serooge pagriebė išlančią liniją su reikšme taip rusėia, jog persigandęs giedotojas pabėgo, it uždegtas.

Pagalios prisiartinio kantonos uždarymo valanda. Serooge pasikėlė nuo kėdės, duodamas tuo budu nebylį ženklą knygvedžiui, kad darbas pasibaigė ir kad galima jau eiti, ko vargšas senai laukė. Taigi užgesino žvakę ir paėmė į rankas skrybėlę...

— Tikrai ponas panorėtum sau rytą? nepažvelgti kantonon? — pratarė Serooge su regimu nepatenkinimu.

— Jei tamsta neturi nieko priešingo tam...

— Turiu labai daug. O jeigu išmesčiau tamstai tą dieną iš algos, tai dejuotum, jog nuskriaudžiau. O! — esu tvirtai įsitikinęs apie tą.

Knygvedys gailiai nusijuokė.

— O vienok visai nerūpi tau mano skriauda, kokią turin, mokėdamas už dieną, kurioje neturėsi jokios naudos iš tamstos.

Knygvedys pasidrasino atkreipti atidą, jog tat atsitinka tik vieną sykį metuose.

(Toliaus bus)

*) Miesto galva.

TEATRAS! TEATRAS!!

Gegužės 18-tą ir 25-tą d., vakarais 7:30 šv. Vincento Dramatiška kuopelė, žaidžia Dramos vaidelį, "Kaip kas išmano, taip save gano", ir juokų vaidelį, "Meška". Vaidis bažnytinėje svetainėje šv. Vincento (Epplen)

Pittsburgh, Pa. Širdingai kviečiame, nes be tų vaizdėlių, bus dar sudainuota gražių dainelių. Įžanga 25c.

Gera proga.

Parsiduoda puikūs vargonai labai pigiai.

sav. M. Tikiškis,

3415 Auburn ave.

Chicago, Ill.

(a s)

BALIUS IR TEATRAS!

Parengė C. S. T. Choro draugija. Stato scenoje dar pirmą kartą Cleveland'e labai juokingą dvieksmę komediją: "Jonukas mergų bijas" nedėlio 1 d. birželio (June) 1913 m. "Germania" svetainėje 2416 E. 9th St. Teatras prasidės 4-tą val. valandą po pietų Salė atdaryta nuo 2-os val. Įžanga 25, 35 ir 50 centų ypatai; į šokius 25c. porai. Muzika kuopikaukiausio iš visos apylinkės: C. S. T. Benas.

Širdingai užprašome visus lietuvius ir lietuvaiteis iš Cleveland'o ir iš apylinkės, kaip jaunus taip ir senus. Atsilankusieji turėsite progą pasiklausyti gražiausių dainų ir pamatyti juokingą komediją. Teatrui pasibaigus, bus šokiai.

Širdingai kviečia visus be skirtumo

Regimio Komitetas.

REIKALAUJAMA

Reikalaujama anglinėms kasykloms darbininkų; nuolatinis darbas; jokio strai-ko nėra, jokio trukdėsio; geri namai; gera vandeninė anglis nuo 4 pėdų iki 6 pėdų augštumo. Mės nieko neskaityme už darbo parupinimą; mės mokame unijinius užmokesčius savo angliakasiams.

Mės norime gauti vien naujokius, neseniai Amerikon atvykusius; mės juos išmokysime kasyklų darbo, o taipogi duosime pašalinio darbo.

Žinioms gauti ateik arba rašyk pas

Joseph Kasesak,

Reynoldville, Pa.

Jefferson Co., Box 755

Trumpiausios ir prieinamiausias tinkamiausias parapijos vaikų mokinimui

Trumpas Katelkimas

Parasė Kun. J. D. "Satinio" Seisones ir kitose Knygneose

(Paskelbimas)

PRISIRUOŠE VASARAI.

Kiekvienas ruošiasi vasarą patikti, valdydamas savo namus, bet toks valymas privalo but pritaikintas ir prie kuno organų. Geriausias tam vaistas yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vynas Elikširas. Šitas augmeninis vaistas veikia stačiai ant virškinimo organų, išvalo vidurius visiška, sustiprina juos ir padidina jų darbštumą išgalę. Tas dikčiai prigriebsti maisto virškinimui ir leidžia priimti tiek sotingo maisto, kiek kunas šiame sezone reikalauja. Jis sustiprina kuną prieš ankstyvas vasaros ligas. Jūs privalote vartoti šitą puikų vaistą kiekvieną pavasarį nuo pilvo indispocijos, silpnumo, nustojus apetito, konstipacijos, galvos skaudėjimo, diegliuose ir traukučiuose. Aptiekose. Jos, Triner, 1333 — 1339 So. Ashland

ave, Chicago, Ill. Nuo išlaukinių skausmų pamėginkite Trinerio Linimento. Jis veikia greitai.

Viduriu Ligos

Visi gydytojai sutinka su tuo, kad didžiausia dalis jų pacientų — tai žmonės sergant vidurių ligomis. Nepriešite prie to, kad jų viduriai išėitų iš tvarkos ir tuomi nutaisy-tų kelią kokiai nors pavojingai ligai.

Severos Kartus Vynas Viduriams

[Severa's Stomach Bitters]

išves jus ant sveikatos kelio. Jis sustiprins jūsų pilvą, sureguliuos virškinimo darbą. Suteiks taipgi sveiką normalų apetitą. Kaina \$1.00

REUMATYZMAS

neuralgija, susidaužimai, sutinimai, parališiški skausmai, subrinkimas gilių, sustingimas sunarių arba mėsulių, padagra, traukučiai, strėnų skaudėjimas, skausmai krutinėje ir šone — reikalauja išaukinto vaisto pavydale gerio linimento.

Severos Gothardo Aliejus

[Severa's Gothard Oil]

yra patiriamas ir vertas patarimo, kaip vaistas tokios rūšies skauduliams ir kenkimams. Kaina 50c.

Pas Aptiekorius. Klausit Severos vaisto ir reikalaukit, kad jums jį duotų. Jeigu jūsų aptiekorius negali jį pristatyti, ordeliuokit stačiai nuo mūs.

W.F. SEVERA CO

CEDAR RAPIDS, IOWA

Tikrąjį PAIN-EXPELER

tu gali imti ir į vidų su geriausiomis pasekmėmis.

Imk 4 lašus į stiklą vandens.

BUKIE VYRAS

REPTURA, VARICOCELE, PRAPULUS PAJIEGAS, UŽNUODINTAS KRAUJAS

BUKIE

Išmintingas

Likie sveikas

DR. O'MALLEY BUDAS

Vindos išgydo! Išbandyta per 30 dienų! Be piliolio ir vaistų! Išrasto per mane!

Naudojamas tik mano ofise!

PRABARGA: Darbininkai kurie pas mane dirbo, gali sakyti, kad jie žino mano metodą ir pagal jį gydo operacijos jis gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vincas Dr. O'Malley Budas ir naudojimas tik Mano Ofise.

Aš neruošiu jokių gramatų ligonių kadangi atstaukynas į mano Ofisą pėrdytis jumis, kad turin daugybę gramatų nuo ligonių visų šalių pasaulio, kurie tapo išgydinti.

Prisiųsk 2 c. markę už knygutę padabinta paveikslais apie Repturą.

DR. Alex O'Malley

158 So. Wellington Street,

Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikabinti lietuviškai-lekšiai

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1904

KAPITOLAS \$100,000.00

PERVIRŠIS \$250,000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nušimčius nuo sudėty joje pinigų.

Ar Staitei Kada Laikraštį "LIETUVA" Gal nežinai kur jį gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnydina ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasaulio. O pronomerata kaštuoja metul tik \$2.00, pusai metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos puslapio, didelio formato ir suteikia svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"Katalikas" metams \$2, pusė metų \$1.

Užsisakyti "Kataliką" galima kiekviename laike. Rašykite tuojau, o gausite vieną "Kataliką" numerį pamatyti veitai.

J. M. TANANEVICZ,

3249 S. Morgan St., Chicago.

OTTO E. NEWMAN

Drapanų Kratuve

101 E. Main St., Danville, Ill.

Mūsų lietuviškų pardavėjai visada maloniai patarnaus ir viską paaišins Jums uždyką.

Ateik ir pasipažink su jais.

Prano Burbos Hotelis

Edvardsvile, Pa.

456-458 Main St. Abu Telefonai

Pranešu garbingiems savo tautiečiams, kad užlaikau puikiausią Lietuvišką Hotelį visoje aplinkinėje. Viskas yra įtaisyta kuopikaukiausio elektrikos šviesos, šilto vanduo ir kiti patarnavimai. Turiu įtaisyti puikę svetainę, kur draugijos gali rengti Balius, Teatrus ir t.t. nes scena labai gerai įtaisyta; taipgi turiu įtaisyti pulruimį, kur galima graijiti boles. [Prie to, užlaikau ir graborystę ir tlieku visus reikalus kuogerliausiai. Kviečiu lietuvius apsilankyti pas mane, o aš visame Jums patarnausiu kuosirdingiausiai ir duosiu visokią rodą uždyką.

Su pagarba **Pranas Burba, Savininkas.**

DR. S. BROWSTEIN

Valandos: 1 — 3 popiet ir 6 — 8 vakare.

Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.

Telefonas 116, Westville, Ill.

THE FIRST NATIONAL BANK

WESTVILLE, ILL.

Mės kviečiame tamstą čia atsilankyti, o mandagus patarnavimas yra užtikrintas. Siunčiame pinigus į užrubež kuogerliausiai. Už depozitus mokame 3 nušimčius metams.

A. L. SOMERS, Kasininkas.

T. LUCAS

LIETUVIŠKA KRAUTUVE

Cia gausi geriausius čeverkykus ir visokių vyru ir moterų apredalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogerliausiai.

WESTVILLE, ILLINOIS.

PAVASARIS!

Visas svietas džiaugiasi pavasariu. Visi taisosi į parkus.

O TAMSTA AR JAU ESI PASIRENGS?

Išvažiavimas pasilinksinti, pasižmonėti yra visiems reikalingas ir malonus; bet jis yra dvigubai malonesnis kada žmogus išvažiuoja gražiai apsirėdęs.

Jei norite gražiai apsirėdyti ir uždeyti pinigų drapanas perkant, tai atvažiuokite pas mus, o čia rasite gražiausias drapanas ir pigesnes kainomis kaip kur nors kitur. Mes mat nemokame randos, nes mūsų štoras talpina savame name. Mes taipgi visą tavorą perkame už gatavus pinigus, ne ant kredito, už tai gauname geresnį tavorą pigesnis kainomis kaip kiti ir todėl galime jį parduoti pigiau, kaip kiti.

ATVAŽIUOKITE IR PERSITIKRINKITE.

APART DRAPANŲ WEB LAIKOME PILNĄ ENLĖ GRAŽIAUSIUS SUZUTERIJOUS — JEWELRY

Leikrodių, Leicugėlių, Žiedų ir visokių auksoinių gražių. Vieni tavorą gvarantuojame, kad yra toks, kaip gariname, arba sugauname pinigus.

PAMĖGINKITE PAS MUS, O PERSITIKRINKITE.

MUSU SZTORAS ATVIRAS IR VAKARAIŠ.

Utarinke, Ketverge ir Subatoj iki 9:30 naktį.

NEDELJOMIS IKI 12 DIENOS.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.

A. OLSZEWSKIO BANKO NAME

3246-3247 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

A. N. MASIULIS, Mgr.

Central Manufacturing District Bank

(UNDU STATE SUPERVISION)

1112 WEST 35th ST. NETOLI MORGAN CHICAGO, ILL.

Mūsų Banka, kuri yra po **Priežiūra Valstijos,**

Kuri turi kapitalą ir perviršį **262,500 dolerių.**

Kurioje Suvienytų Valstijų Redas laiko Postal Savings Depositus,

Kurioje rasite mandagų patarnavimą.

Kurioje susikalbėsite lietuviškai,

Priima taupinimo depositus, kad ir nuo \$1.00 ir moka (3-čią nušimtį).

Parduoda laivokortes. ant geriausių linijų taip pigiai, (kaip ir pačios kompanijos).

Siunčia pinigus į visas šalis. Pinigai išsiunčiami nu-eina greitai ir labai pigiai, nes už 100 rublių ima \$51.70

Parsamdome sauges dežutes \$3.00 ant metų.

Paskolinam pinigus ir apdraudžiam nuo ugnies.

Reikale kreipkitės

ATDARAS: Penedėliais iki 8 val. vakare; Subatomia nuo 9 iki 2 val. ir nuo 6 iki 8 val. vakare.

VIETINĖS ŽINIOS.

Anglų laikraštis apie lietuvius.

Chicago dienraštys "Record Herald", išleidime 10 geg., randame ilgoką straipsnį apie Chicago lietuvius, padabinta trimis iliustracijomis. Autorium yra Stanley R. Osborn. Raštelis lietuviams simpatingas. Tarp kitko papasakota jame apie kokią tai Vaicaitį, kuriam buvo uždėta Lietuvoje 400 rublių pabauda už laikymą pas save spaudintos Chicago lietuviškos knygos. Pinigus sumetė prieteliai, bet trys vyrai, kurie rinko aukas pateko Sibirijon. Netrukus ir pats Vaicaitis tapo nuteistas trims metams kalėjimo už mokymą savo vaiko lietuviško rašto. Dabar Vaicaitis uždirba \$1.70 dienoje ir iš savo darbo moka \$1.60 savaitėje draugijai, šelpiančiai atėvių vaikus. Papasakota ir apie Mikutavičiūtę, kuri paklydo mieste, tapo primta beprote ir nusiūta į bepročių namus, kur ir išsėdėjo kelis mėnesius, nors jina buvo prasikaltusi tik tuo, kad nemokėjo angliškai ir negalėjo susisiekti. Toliaus paminėta "Aušra", išskaitytos lietuvių parapijos, paduotas lankančiųjų viešiasis mokyklas vaikų skaičius ir pažymėta kelias kitokių smulkmenų. Lietuviai pavadinti romiais, nuolaidžiais žmonėmis.

Kriminalistų Trustas.

Chicagoje yra susitvėręs taip vadinamas "Kriminalistų Trustas". To trusto tikslu yra išpirkinėti iš kalėjimo priklausančius prie jo vagis, plėšikus ir tt. Prieš keletą dienų tapo suareštuotas patsai to "trusto" vadas tulas Berts, salioni savininkas Chicagoje. Jisai buvo, kaip "trusto" paprastai daroma, paliuosotas iš kalėjimo pa kau eija \$25,000. Kaip girdėti, policija imasi už darbo taip, kad tas "trustas" ar tik neišs?

"Aukso Dievaičiai."

Gegužio 11 d. šv. Antano parapijos svetainėje, Cicero, surengta vakaras šv. Kazimiero knygyno naudai. Lošta "Aukso Dievaičiai". Lošimas pavyko gerai. Ypačiai atsižymėjo Kaisučio rolėje p. J. Chmieliaskas. Labai gerai sulošė taipogi Kaisučienės rolę p-lė M. Andriuliūtė ir Vandos, Kaisučių dukters, rolę p-lė Dovičiūtė. Kiti lošėjai taipogi negėdino draugų savo lošimu. Aplanai, sulošta gerai, bet įspūdį veikalas paliko nepergeriausiai. Kalit ne artistai ir ne rengėjai, bet pats veikalas, kame randame gan šurkščių išsitarimų. Cicero, matyt, yra gan gabių artistų ir, parenkant atsakančius veikalus, galėtume pasidžiaugti bent retkarčiais gražiais ir gerais vaidinimais.

Publikos vakaran susirin ko pilna svetainė. Pažymėtina publikos ramus ir mandagus užsilaikymas.

Ten buvęs.

Tautų atstovų susirinkimas.

Balandžio 8 dieną Chicago miesto klubo (City Club) salėje buvo tautų atstovų susirinkimas. Atvyko ir kalbėjo įvairių tautų atstovai. Kalbėjo lietuvių, lenkų, čekų, italų, graikų ir kitų tautų vardu. Lietuvių vardu kalbėjo gerb. Dr. A. L. Graičiūnas. Susirinkimo tikslu buvo susipažinimas su taip vadinamu namų klausimu (housing question) taip, kaip jisai stovi Chicagoje pas įvairias tautas. Standien namų klausimas yra vienas opiausių klausimų. Visų pripažįstama, kad namai Chicagoje yra statomi toli-gražu ne taip, kaip to reikalauja hygieną. Ypač blogai su atėvių namais, kurie yra nesveikiausiose sanlygose. Atstovai supažindino susirinkusiuosius su tuom klausimu, kaip jisai stovi pas įvairias tautas. Gerb. Dr. A. L. Graičiūnas parodė, kokiose sveikose sanlygose gyvena lietuviai savo tėvynėje ir i kokias nesveikas aplinkybes

patenka jie, atvažiuodami į čionai. Kitų atstovų atkarto beveik tas pats vaizdas. Prieš atstovų kalbas buvo klubo nario p. George E. Hooker paskaita, nurodanti, kaip namų pagerinimo klausimas stovi Amerikoje ir kitose šalyse, ir kaip tas klausimas žengė pirmyn. Parodyta, kad Suvienytos Valstijos savo namų pagerinime yra atsilikusias nuo kitų šalių. Paskaita buvo iliustruota raganinės lempos paveikslais. Paveikslais pagrozintos buvo ir tų atstovų kalbos. D. A. L. Graičiūnas parodė keletą paveikslų iš Lietuvos, o taipogi ir iš Chicago's lietuvių gyvenimo. Gaila tik tai, kad permažai laiko duota kiekvienam atstovui kalbėti, būtent, ne daugiau 12 minučių. Apgailėtina taipgi mūsų laikraščių šaltas atsinešimas į tą namų klausimą. O klausimas svarbus ir išrišimo reikalaujantis, ypačiai pas mus.

Vietinis.

DR. L. S. SUMKOWSKIS

pasekmingai gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas
Lincoln ave & 12th St., Tel. North Chicago 968
North Chicago, Ill.

V. J. Stankunas

GERIAUSIAS LIETUVIS FOTOGRAFISTAS

452 So. Halsted Street, Chicago, Illinois

HEALTH WANDA RESORT

Sergantiems plaučių liga patogusia vieta. Tyras oras, sveikas vanduo. Sugrąžinimas sveikatos užtikrintas.
15 gražių stulbukų, maudynės, šokiai, luoteliai, koncertai ir daug visokių linksmybių. (sezonas atviras nuo gegužės mėn.).

M. PETRIKOSKY,

Grand Junction - Michi gan

NEBO korkiniais galais CIGARETA

Visi ruko
NEBO
Cigaretus
10 už 5c
Kiekvienas prekupėlis
parduoda NEBO cigaretų
daugiau kas diena

Garsiausi
Amerikoje
Delfo kad jie
yra geri

1760

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DAKTARAS IGNOTAS STANKUS,

Tiktas lietuvis, baigęs mokslo steto universitetą. Buvo miestavio daktaru Indianapolis, Ind. ir specializavosi mokslo New Yorko Didžiojoje mokykloje daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Po įėjimo didžio daktarisko mokslo, Dr. Stankus įrengė savo lošą sanatorium (namų ligonbutį), kur užlieto visokius ligonius dėl gydymo ir darymo operacijų.

Gydo ligas:

Nuo reumatizmo, skaudėjimo kaulų, strėni, koju pečių, nuo visokių kraujų ligų, užkėlimo ligų, užkėlimo ir nederinimo vidurių, išbėrimų, niežėjimų ir augimo ant vėdo ir kuno visokių spuogų, dederinimų ir silpnųjų plaukų, galvos skaudėjimo, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas, visokias aerų ligas, neuralgiją, drebinimą, migreną, greitą supynimą, negalėjimą miegoti ir išgęstį, greitą palidimą, sunkų kvėpavimą, peršalimo ligas ir nusilpnėjimą sveikatos, visokias moteriškas ligas, skaudėjimą ir nerėgularišką mėnesinių (baltųjų) tekėjimą ir gumbą. Darau operacijas ant gysla, kaulų, nervų, amegenu, moterių ir vyrų gimdančių organų. Taipgi darau operacijas ant nosies, akių ir gerklės.

PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.

As Jonas Saitinas, 926 Jennie st., Kenosha, Wis. Ištaru širdingą ačiū daktarui Ignatui Stankui už išgydytą maną. Dabar prašau Tautos išgydyti ir mano draugą Juozapą Saitiną nuo išbėrimo spuogais ant kuno.

As Adolis Bagdonas, P. O. Box 95, Puritan, Pa., pasakysiu tikrą teisybę, kad juos gydytis man nedėgę gerą padarė, tikrai sveikabūdį silpnųjų plaukų, išauginimo plėkimas ir sustabdė niežėjimą galvos, o kas link užaugimo plaukų, tai aš nieko nemenuoju.

A. J. Juskaits, 511 Railroad Av., Brooklyn, N. Y., išreiškiau savo širdingą padėkovonę Dr. Ig. Stankui už išgydytą nuo skaudėjimo pečių, skaudėjimo po krutinę ir sunkaus kvėpavimo. Da turu kosulį, bet ir tas daug kartų mažesnis negu pirma.

Jos. Schütz, P. O. Box 245, Cradon, Wis. ir Pranas Grablauskas, P. O. Silver Creek, Pa., širdingai dėkavoja daktarui Stankui už išgydytą nuo kroniško, užsienėjusį ligų.

Tos visos padėkovonės yra įdėtos su pavėjimu pačių pacientų. Kiti visi yra užlaikomi didžioje slaptelyje. Dr. Stankus duoda daktarišką rodą ir ekzaminavimą dykai ypatingai ir per laiką, be skirtingo kaip toli gyvenate: Amerikoje, Kanadoje ar Anglijoje. Visuomet kreipkitės ypatingai arba laišku ant šio adreso:

DR. IGNATIUS STANKUS,

1210 SOUTH BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4

Pirmos Rušies Aptieka

F. A. Juozapaitis Aptiekorius ir Savininkas
Visuomet prikrauta kaip vietinių, taip ir užrubežinių vaistų. Dieną ir naktį galima pasisaukti iš jo aptiekos kokį nori gydytoją. Gerai žinomas kaip sąžiningas aptiekorius „Liet. Daktarų Draugijai“. Todel visi Bridgeporto ir apilinkės lietuviai nepamirškite įsitemyti antrašą:

F. A. Juozapaitis Aptiekorius ir Savininkas
3601 So. Halsted ir kampas 36-to gatvių. Chicago, Illinois
Telefonas: YARDS 551

JUOZAS LEŠCINSKIS

SENIAUSIA PIRMOS RUŠIES APTIEKA
visuomet prikrauta kaip vietinių, taip ir užrubežinių vaistų. Receptus išpildo kuopukiausia pigiausiomis kainomis ant
BRIDGEPORTO.
3315 Morgan Street, Chicago, Illinois. Telefonas: Yards 709
Pareikalavus taigpi siunčiame vaistus pašto „Airis express“.

FRED F. KLEKER

FOTOGRAFISTAS
Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake.
Patariam čia nusiūti savo fotografijas
1645 W. 47-th St., Chicago. Telefonas: Grover 288

DOVANAI! DOVANAI!

Ukišką Kalendorių 1913 metams ir naudingą „paketbuką“ su užrašų knygyne, išsiųsiu dovanai kiekvienam, kuris prisius man 10 gerų adresų savo pažįstamų ir 10 centų markėmis, apmokėjimui siuntimo lėšų. Adresuokite šitaip:

J. W. Geležunas
170 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KAIP PAGERINTI BUVI?

Broli Darbininke:-
Netikėk tais, kurie tau stengiasi įkalbėti, buk sunaikinęs Kapitalą paversi šitą Ašarų Pakalnę į Rojų. Tas neteisybė! Be kapitalo nieko nėra. Jei nori sau gyvenimą palengvinti, turi žinoti kaip sunkiai uždirbtą pinigą sunaudoti, o tą sužinosi užklauskamas

Wards Peak Mining and Milling Co.
140 Nassau Str. NEW YORK, N. Y.
Rašyk tuojaus.

TIKRAI LIETUVIŠKA APTIEKA

ANT BRIDGEPORTO
Kas reikalaujat tikrų is čistų gyduolių, šaukitės ant sekančio antrašo:
F. A. POSZKA
3121 So. Morgan Street Chicago, Illinois

DR. M. STUPNICKIS

Priėmimo valandos: nuo 8 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare
3109 SO. MORGAN ST., Telephone YARDS 5032
CHICAGO, ILLINOIS

-50.000 Katalogų DYKAI!

Prisiskų už 3c stampą, o apturėsi didžiausį lietuvišką katalogą LAIKRODŽIŲ, ZIEDŲ ir visokių aukso ir sidabro daiktų. Siunčiam į visas dalis svieto. Mūsų katalogas perstato didžiausią Aukso ir Sidabro Daiktų Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis katalogas turi rasti kiekvieno lietuvių stubo, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų. Reikalaukite tuojaus.

J.P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTA!

Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės, laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvenoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS kurios tikslu yra apsaugoti savo vientautius nuo visokių apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųjų.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo 8gų metų pritarimu išrado daugybę specializacijų gyduolių, tautsityrų iš čioniančių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių įvairias ligas. Tose kitų aptiekos sodyje sukrautos ir gaminamos sekančios gyduolės:

Erkščių Valerijus.....\$1.00	Nuo galvos skaudėjimo.....10c ir 25c
Gyvatės Balaizmas.....\$1.25	Nuo koju skaudėjimo.....10c ir 25c
Nervų Stiprinimo.....\$0.50 ir 1.00	Nuo dantų gelimo.....10c
Žvėdos del Vidurių.....\$0.50 ir 1.00	Nuo peršalimo.....25c
Kraujo Stiprinimo.....\$0.50 ir 1.00	Plaukų stiprinimo.....\$0.50 ir 1.00
Nuo košulio.....\$0.50 ir 1.00	Limnitas arba Expekt.....\$0.50
Nuo galvos skaudėjimo.....\$0.50 ir 1.00	Nuo plaučių skaudėjimo.....\$0.50
Skaidrinės spalvos.....\$0.50 ir 1.00	Nuo Reumatizmo.....\$0.50 ir 1.00
Pigulės del Kepenų.....\$0.50 ir 1.00	Nuo lytiškų ligų.....\$0.50 ir 1.00
Stiklų minkymo.....\$0.50 ir 1.00	Nuo dusulio.....\$0.50 ir 1.00
Del išvarų sklerotizmo.....\$0.50 ir 1.00	Nuo kirmėlių.....\$0.50 ir 1.00
Anatariškas plėvynas.....\$0.50 ir 1.00	Antiseptiška motis.....\$0.50 ir 1.00
Nuo koju skaudėjimo.....\$0.50 ir 1.00	Nuo vidurių.....\$0.50 ir 1.00
Gydanti motis.....\$0.50 ir 1.00	Kastorijos del vaikų.....\$0.50 ir 1.00
Antiseptiškas muilas.....\$0.50 ir 1.00	Proklos del dantų.....\$0.50 ir 1.00
Gumbų lėšas.....\$0.50 ir 1.00	Karpių naminių.....\$0.50 ir 1.00

Specializacija Tikrai Lietuviška Trejasis Arba Trejos Devyros 25c.

Taippat iš Lietuvos parengtos visokios lietuviškos gyduolės, iš jų ir t. t., kokios atitinkiam i Lietuvių ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisilinkimo katalogo su mūsų gyduolių „prašymais“ Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsiųskite laiškus į Lietuvos ir Lietuvių Apatieką i Lietuvių Apatieką.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
220 Bedford Avenue Kampas North 4-to gatvės Brooklyn, N. Y.

JUOZAS CEPANONIS

LIETUVIS AGENTAS.

Parduodu Laivakortes ir siunčiu Pinigus į Visas Dalis Svieto greitai pigiai ir teisingai. Apsaugo visokius daiktus nuo ugnies. Vėda visokias provas ir išdirba visokius dokumentus kaip čia Amerikoje taip ir Rusijoje, Vokietijoje ir Austrijoje. Turėdami reikala visada kreipkitės pas savo tautietį, o busite užgandinti.

JUOZAS CEPANONIS,

32 Slocum Street, Edwardsville, Pa.
Tel. Bell 9137-J.

Naujai Išrasta

elektrikinis kišeninis laikrodėlis. Tamsioje galima matyti laiką, pribūdina iš miego, kada tik nori. Labai yra naudingas del darbininkų, dirbančių mainose, bet ir kiekvienas privalo turėti, nes kaina su persiuntimu tik \$12.00. Mūsų krautuvėje yra ir kitokių aukšinių ir paausutų laikrodėlių ir visokių aukšinių daiktų. Tuojaus reikalaukite pas

C. URBONA

261 BROADWAY - SO. BOSTON, MASS.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN

BANKING ASSOCIATION

(KURTA 1867 M.)

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėjus ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkčius; skolina pinigų ant įtaisų savasčių (properčių).

REKOMENDUOJAME Mūsų NAUJA AUKSINI 23 AKMENU GELŽKELIO LAIKRODŽI.

Aukšiniai, paausuti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių tikrai už \$5.75 dėdą. Tie gražūs laikrodėliai puikiai išretyti, dabeitavi luktai, gerai linik rodati, labiausiai keliančių naudojant, kurie turi dabioti laiką, moteriški ir vyriški, gvarantoti ant 90 metų. Tikrai gražūs laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai mūsų pasiulymas: Mės nusiūsim šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už \$5.75 ir ekspreso kaitus del peržiūrėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cento. Mės riskuojame viską. Aukšinis grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas: EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

IŠGYDAU Į 5 DIENAS

VARICOCELE IR HYDROCELE, VISAI BE PEILIO

As noriu išgydyti kiekvieną vyrą nuo Varicocele, Strukturos, Užkrečiamų kraujų nuodo, Nerviškos negalios, Hydrocele ar ypatinę vyrų ligų. Tas pasilauks atviras vieniui, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos nori kitų gydytojų žmonėms parodyti, kad as vartoju vienintelį būdą, kuriuo tikrai ir ant visados išgydau. Ateik į mano ofis ir pasitark su manim draugiškai. Kalbu visomis kalbomis. Gausi geriausią patarimą ir pasinaudos iš mano 15 metų patyrimo gydyme. As tau parodysiu, kaip turi išgydomu. Tikrai išgydau Skilvio, Plaučių, Kepenų ir Inkstų Nesveikumus.

Nemokėk už neįsigydymą. Neįsigydo - nemokėk!

Slaptos Vyrų Ligos
Pradžios Vyriskumas, Ligos Kepenų ir Inkstų, Nerviškos negalios, Silpnumas, Pradžios plaučių ligos, Nuovargis, Kaulų užnuodimas, slaptos bėgimas.

Plaučiai
Duslūs, Bronchitas, Kėpavimas, nuo ligos išgydomos visomis kais, nuo vėliausia metoda.

Roda Dovanai!
Kaibu Lietuviškai.

Kraujo Užnuodymas
Užnuodas ligos kaip Spuogai, Piktos Diderinys, Surovės, Patinusios gyslos, Naktiniai nu-bėgimai, Insienėjusios ligos.

Moterų Ligos
Vidurių ligos, Skausmai strėnos, Baltosios tekėjimas ir kitos ligos išgydomos visomis kais. Zarnos, insienėjusios ir neriškos moteriškos ligos išgydomos.

Ištyrimas dykai
Visiško išgydymo visi geidžio. Tave išgydysu įstai jei pavesi man save gydyti. Mano prekė žema ir visoms tinkanti, lengvos išlygos. Ateik šitadien ir pasiūsiuosk nuo kančių.

Dr. ZINS, 183 No. CLARK STR. CHICAGO
Valandos: nuo 8 ryto iki vakare. Nedėliomis nuo 8 ryto iki po pietų.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."

GERIAUSIA GYDUOLĖ: NUO STRAUNY SKAUDJIMO, DUBI-MO KRUTINAJE, GALVOS SKAUDJIMO, DABJIMO, KATAROS, URSIALDYMO, NEURALGIJOS, NUO GERKLIS SKAUDJIMO.

ZMIJEJCZNIK

MEŠLUNGIO SKAUSMO KRUTINAJE NUO PATRUKIMO AZMA ABBA DUSULIO STYVUMO SPRANDO SKAUDJIMO SONUOSE RANKŲ IR KOJŲ.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsienėjusiomis ligomis nuo žurį negali pagelt bet as daktarui ne Igonbūdai, arba pasilpaingoms ligoms, apra-kytis man savo nesveikumo gerai ir aiskiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikata, bet labai tankiai, ir apie tavo gyvatę (Atsiminkit, jog kiekvienas garbingas daktaras neliako paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdykite ir nebijok, rašyk teisybę, o meliai suteiksian rodą ir prisijaus geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 8c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi mės reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų apibūtiname. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbi duodame kuopieriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas Lietuviškas Atorikas teipgi privalėtų naliakyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo storenos ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujant lūduoti pinigų dovaną kokiems nors apgavikams tose apilinkėse. Stornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes grus udarbas ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mės gvarantuojame. Rašykite po antrašo:

ALBERTAS G. GRABLAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.